ئەزموونی حکومڕانی و هەڵوێستەیەک لەسەر پرسی ڕیفراندۆم لە کوردستانی باشوور

ڕیفراندۆم و پرسی ڕیفراندۆم باسێکی گەرمە بەتایبەت لە ئاستی دەسەڵاتی سیاسی ومیدیاو تاڕادەیەکیش کۆمەڵگا ڕاکێشراوەتە ناو ئەو باسەوە لە باشوری کوردستان، بۆیە دەنگەکان بە باشی زانی سەبارەت بەو پرسەو زەمینەکانی، سیمنارێک بۆ بەڕێز **کاوە جەباری** ساز بکات لە شاری تۆرۆنتۆ لەژێر سەردێڕی :
ئەزموونی حکومڕانی و هەڵوێستەیەک لەسەر پرسی ڕیفراندۆم لە کوردستانی باشوور

“فاولەکانی” مەسعود بارزانی …. شاخەوان شۆڕش

لەو وتارەدا هەروو□ستەیەکی کورت لەسەر هەندێ لەو خاڵە گرنگانە دەکەین کە لە دوایین سەردانی سەرۆکی پارتی و نوێنەری هەندێ لایەن بۆ برۆکسل لەسەر پرسی ریفەراندەم هاتنەوە بەرگوتن.
سەبارەت بە رەخنەی یەکێتی ئەوروپا، پێشتر نوێنەری یەکێتی ئەوروپا پێیان گوت: ریفەراندەم ئەوها یەکلایەنە خراپە و پێویستە لەگەڵ بەغدا کێشەکان چارەسەر بکەن و بە پێی دەستور ڕێککەون. مەسعود بارزانی ئەو ئامۆژگاریەی ئەوانی پێ باش نەبوو و گوتبووی “دژی خواستەکانی خەڵکی کوردستان مەوەستنەوە”. ئەو لە مەبەستیان نەگەیشتووە، وەڵامەکەی چەوتە، چونکە ئەوان نەیانگوتووە دژی سەربەخۆیی کوردستانن. جگەلەوەی ئەو ریفەراندەمە لەبەر خواستی خەڵک سەری هەڵنەداوە، هەروەکو ئەوان هەرگیز گوێیان بە خەڵک و خواستەکانی نەداوە، ئەگەر گوێیان لە خواستی خەڵک بگرتایە لە ۲۰۰۳ دا پرسیان بە خەڵک دەکرد و نەدەچوونەوە بەغدا.

لە ١٢ ی مانگدا ئەو سەرکایەتی شاندێکی شەق و شڕی کرد و چووە برۆکسل، لەنێو گوتنەکانیدا مەسعود بارزانی دەڵێ: "ئەگەر پشتگیریشمان ناکەن ئەوا لانی کەم بێلایەن بن!" . گوتنەکەی چەوت و هەڵەیە، چونکە یەکەم ئەو هێزەی یەکەم دووبارە دەکاتەوە و سووکە لەسەری. ئەوەش بۆ ئەوروپیەکان ژیری وەنەبێ ناکات، بەڵکو سەیردەکەن ئەو پیاوە لە ئامێژگاریەکەی ئەوان ناگات و پەداگری لەسەر گوتن و هەڵنگاوی چەوتی خۆی دەکات. ئەوان سەیردەکەن کەسێک کە نادیموکراسیانە درێژەی بە دەسەڵاتی خۆی داوە و خۆی سەپاندووە، مەترسیەکانی سەر کوردستان و خەڵکەکەی بێهەند هەڵناگرێ. بۆ نیگەرانیەوە زۆنگی مەترسی داهاتوویەکی کارەساتئامێزی نەخوازراو لە پێشبینی ئەواندا لێدەدات.

دەسەڵاتدارە گرنگەکان لەوانە ئەمەریکا ناتەبایی خۆی پێشتر لەسەر ریفەراندۆم لەسەر سەربەخۆیی راگەیاند. مەسعود بارزانی گوتی 'ئێمە لە بڕیارەکەمان هەرگیز پاشگەز نابینەوە". دووبارە لە برۆکسل هەمان شتی دووبارە کردەوە. ئەمەریکا لەلایەن خۆیەوە دووبارە هۆشداری دەدات، کە ئێراق پەیوستی بە ئارامبوونەوە و سەقامگیری هەیە، ئەو هەنگاوە دەبێتە هۆی تێکچوونی ئارامی لە ئێراق و دەوروبەری. ئەو پەداگریە چەوت و هەڵەیە، چونکە ئەگەر ئەمەریکا پشتگیری پرۆسەکە نەکات یا دژی بوەستێت، کوردستان ناتوانێ سەربەخۆ بێت. سەبارەت بە ئێراق، ئەمەریکا دەسەڵاتی یەکلاکەرەوەیە. رێکراگری و ئاسایشی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست بۆ ئەمەریکا و رۆژئاوا پرسی لەپێشن، ئەگەر ببینن باری ئێستا بە هۆی راگەیاندنی سەربەخۆیی خراپتر دەبێت، نەک هەر لایەنگری نابن، بەڵکو ڕێگەشی پێدەگرن.

هەموو گوتنەکان لەسەر ناتەبایی و ناکۆکی لەگەڵ گۆڕان، ئاماژە بە شەقبوونێکی کوشندە لە کۆمەڵگەی کوردیدا دەکەن، ئەوەش تەنها بە خراپ بۆ ئەو کە خۆی وەکو سەرۆکی کورد سەپاندووە دەگەڕێتەوە. ئەو گوتنانە هەڵەن و هەنگاوە نادیموکراسیەکانی ئەو بیر ئەوروپیەکان دەهێننەوە، ئەوەش دووبارە لەدەستدانی متمانەی ئەوروپیەکانە بەو. لای ئەوروپیەکان دەسەڵاتی رەوا ئەو دەسەڵاتەیە، کە پشتگیری خەڵکی هەبێت، پەرلەمانی هەبێت، حکومەت و ئۆپۆزیسیۆن هەبێت، سوپای نیشتیمانی هەبێت، مافی مرۆڤ رێزی لێبگیرێت و ئازادی مرۆڤەکان لە کۆمەڵگەدا هەبن، هەڵبژاردن بۆ دواکەوتن هەبێت و ئاڵوگۆڕی دەسەڵات هەبێت. ئەوانە هەموویان لە ئێستادا بزرن. بنەماگرنگەکانی دەسەڵاتێکی رەوا نین، یا لاواز و شەق و شڕن، بەمجۆرە بنەما

گرنگەکانی ستات ئامادە نین.

گوتنی ئەوەی کە "گەلان شەڕی دژی داعش نەکردووە" فاولەکی کوشندەیە و گەورە لە خۆکردنە! ئەو خۆی بۆ ئەوروپیەکان دەڵێ، ئیمە سوپای نیشتیمانیمان نییە! هێزەکانی ئێمە هێزی میلیتس و حزبین و هەر حزبە لەسەریەتی هێزەکانی خۆی بنێرێ و شەڕ بکات. ئەوەی ئەو شانازی پێوە دەکات، لای ئەوروپیەکان رەتکراوەیە! چونکە لە ئەگەری دەسەڵاتی رەوادا حزبی چەکدار قەدەغەیە. لە ئەگەری بوونی سوپای نیشتیمانیدا وابەستەیی حزبی بەلاوەدەندرێت و هێزی سەربازی وابەستەی حزب نابێت. بەرگری نیشتیمانی پێویستی بە بوونی سوپای بەهێزی نیشتیمانی هەیە، ئەو خۆی پێی گوتن نیمانە.
مەسعود بارزانی دەڵێ، بەدرێژایی مێژووی ئێراق کورد چەوسێندراوەتەوە، کۆمەڵکوژکراوە، تاوانی ژینۆسایدی ئەنفال و هەلەبجە و بارزانیەکان و فەیلیەکان ئاماژەیان بۆ دەکرێت. هەموو کوردێکی ئازادیخواز ئەو راستیانە دەزانن، دەسەڵاتدارانی جیهانیش ئەوە دەزانن، ئەگەر ئێنگە ئەوەتان دەزانی بۆچی لە ٢٠٠٣ دا چوونەوە ژێر سەرداری ئێراق، لە کاتێکدا بزوتنەوەیەکی خەڵکی سەرتاسەری داوای لێکردن ریفەراندۆم لەسەر چارەنوس بکەن و مەچوونەوە بەغدا!؟ ئەگەر چوونەوە بەغدا، بۆ مافی چارەنوستان نەکردە بەندێک لە دەستوری ئێراقیدا!؟ ئەو خۆی دەستوری ئێراقی بێ ئەو مافە مۆرکرد. بە گوێگرتن لە ڕەخنەگران لێکدانەوەیەکی چەوتی هەڵبژارد و بەدوای کەوت، کە لەو خاڵەی خوارەوەدا هاتووە.

ئەو دیسان ئاماژە بە دەستوری ئێراقی دەکات و دەڵێ لە دەستوردا نوسراوە "ئەگەر لایەنەکان ملکەچی دەستور نەبن و بڕیارەکانی دەستور رانەگیرێت، ناتواندرێ وڵات بە یەکگرتوویی بمێنیتەوە". لێرەدا دووخاڵ گرنگە ئاماژەیان بۆ بکرێت: یەکەم: ئەو کە دەستورەکەی مۆرکرد ئاماژەی بەو رستەیەی دەستورکرد و وەکو مافی چارەنوس لێکیدایەوە و گوتی بە روونی مافی چارەنوس لەدەستوردا نوسراوە. ئێستاش ئاماژە بەو ڕستەیە دەکاتەوە و هەمان لێکدانەوەی هەڵە دووبارە دەکاتەوە. ئەو خاڵە واتای مافی چارەنوس ناگەیەنێت، جگە لە خۆی و لایەنگرانی کەسیتر ئەو ڕستەیە والێکناداتەوە. کاردانەوەکانی ئێراق لەمبارەیەوە ئەو تێگەیشتنە رەتدەکەنەوە. ئەگەر مافی چارەنوس لە دەستوردا هەبوایە، دەنوسرا کەوا کوردستان مافی چارەی خۆنووسینی هەیە و دەکرا ئاماژە بە کاتی ئەنجامدانەکەش بکرێت. ئەوە لەدەستوردا نییە. من کاتی خۆی لەکاتی دانوستانەکاندا پێش و دوای پەسندکردنی دەستور لەسەر ئەو خاڵەم نووسی. دووەم:

دەڵێ "ئەگەر لایەنەکان ملکەچی دەستور نەبن"! لە ئێراقدا لایەنە سەرەکیەکان بەپێی بەرژەوەندیەکانیان هەلسوکەوت دەکەن. کەس دەستور ناخوێنیتەوە، ئەگەر پێویستکات ئاماژەی پێ دەکەن. راستە لایەنەکان ملکەچی دەستور نین، بەڵام ئەو خۆی یەکێ لەو لایەنە گرنگانە بووە کە پێشێلی ئەو دەستورەی لە هەمووان زیاتر کردووە کە خۆی مۆری کردووە. لە فیدرالیدا حکومەتە ناوچەیی یا هەرێمیەکان لەهەموو ئەو پرسانەی پەیوەیدنیان بە سەرەوری ستاتەوە هەیە ناسەربەخۆن، بەڵکو دەسەڵاتی ناوەندە خاوەنی دوا وتەیە. بۆنمونە سەبارەت بە کۆنتراکتە سەربەخۆکانی نەوت، پەیوەندیەکانی بە وڵاتانی دەرەوە بەپرسی بەغدا، هێنای سوپای تورکیا بە پرسی بەغدا هتد. هەمووی پێشێلکارین لە دەسەڵاتی ناوەند، کە ئەو خۆی پێشتر رەزامەندی ملکەچی خۆی بە دەربڕیووە. هەبوونی مافی چارەنوس لە دەستور زۆر گرنگ و یەکلاکەرەوە بوو، بەڵام کە ئەوە نەچەسپێندرا، ئەو چەکە دراوەتە دەست ئێراق دژایەتی هەر جوڵانەوەیەک بکات کە ئاراستەکەی جیابوونەوە یە.

لە کۆتاییدا پێویستە بگوترێت، کە لە ئەگەری بوونی دەسەلاتی بەهێز و رەوادا، دەسەڵاتێک کە خاوەنی بنەما بنچینەیەکانی ستات بێت و خاوەنی سوپایەکی بەهێزی نیشتیمانی بێت، دەسەڵاتێک کە خاوەنی بڕیار بێت و سەرەوەری خۆی پاراستبێت، دەکرێ ئەو بەهێزیە پاڵنەری سەرەکی هەنگاوی سەربەخۆیی بێت، لەکاتێکدا کە مەترسی دەرکیش هەن. بەڵام باشوری کوردستان ئەوەشی نییە، مەترسیە دەرەکیەکانی زۆر بە کراوەیی هەن، نەک هەر ئەوە هێزەکانی سوپای تورکیا لە باشوری کوردستاندا بوونیان هەیە، سوپای ئێران بەپێی ئارەزووی رامیاری و سەربازی خۆی دێت و دەڕوا. دەزگای هەواڵگریەکانی تورکیا و ئێران خزاونەتە ناو جەرگەی کۆمەڵگەی باشوری کوردستان. ئەوجا ئەوەی خۆیان هەناویانە یا بەسەریاندا سەپێندراوە، یانیش لە ژێر ناوی دیکەدا و بەنهێنی کارەکانیان ئەنجام دەدەن. هەموو بینیومانە لەسەر کێشەی نێوانیان چوونەتە تاران و ئەنقەرە، داوای پشتگیری و یارمەتیان لەوان کردووە.

14-7-2017

بورجێك كە خۆی هەر لار بوو! ... جەمال موحسین

كاتێك ئەو مرد، وتیان بورجی كاریزمایەك ڕووخا، بۆیە ئاسمانیش گریا. من لە ١٤ ی تەموزی ٢٠٠٠ دا كزە لە جەرگی دایك و باوك و خوشك و برام و كەسوكاری دڵسۆزم و خۆم و هی هاوڕێیانێكیش كە لەگەڵ شێخ عەبدولدا لەناو جەرگەی شاری سلێمانی گوللەباران كران هات و لە ڕووی هەستەوە تاڵی زۆرمان چەشت. بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا، ئەوانەمان كە سیاسەت ئەكەین، هاوسەنگی سیاسیمان لە دەستنەدا و درێژەمان بە كار و خەباتی خۆمان دا. كەسێك كە بە مەرگی نەوشیروان مستەفا دڵتەنگ و غەمبارە، لە ڕووی هەستەوە مافی خۆیەتی بەڵام با لەپاڵ ئەو ”كۆست”ەدا كە لێی كەوتووە بڕێك تەحەمولی هەبێ بۆ بیستنی قسە و ڕەخنەی سیاسی لەسەر ئەو كاراكتەرە سیاسیە و بزووتنەوەیەك كە پاڵی پێوەداوە. با چ ئێمە و چ ئەوان لێرەدا هەست بخەینە لاوە و بە لۆجیكی سیاسی مامەڵە لەگەڵ ئەم مەسەلە سیاسیەدا بكەین، جا چ بە قبوڵكردن یان ڕەتكردنەوەی ئەم ڕەخنەیە بێ.

كارەساتی ١٤ ی تەموزی ٢٠٠٠ كە هەموو خەڵكی كوردستان (بەتایبەت ئەو نەوەیە) ئەیزانن و ڕەنگە هەندێكیش گەواهی بەشێك لە ڕووداوەكە بدەن، ڕوون و ئاشكرایە كە بە سەرپەرشتی و بەرپرسیارێتی نەوشیروان مستەفا و بڕیاری سەركردایەتی یەكێتی بەڕێوەچوو. ئەوانەشی خەڵكی شاری سلێمانی نین و نەیانبینی یان نایزانن یان تەمەنیان ئەو كات ڕێی پێ نەدان و ئەم مێژووەیان لێ شاردراوەتەوە، لانی كەم با ئەمە بزانن:

دوای هەڵبژاردنی شارەوانیەكانی سلێمانی و دەوروبەری لە ساڵی ٢٠٠٠ دا كە حزبی كۆمۆنیستی كرێكاریی بەشداری تیا كرد و كاندیدی بەرچاومان هەبوو وە ئەمەش دەنگدانەوەی باشی لەناو جەماوەردا هەبوو، حزب لە ئەنجامەكانی هەڵبژاردن ناڕازی بوو وە بە بەیانێكی سیاسی ناوەڕۆكی نائازادانەی هەڵبژاردنەكان و ئەو هەموو ساختەكاریەی تیای ڕوویدا خستەڕوو و ڕاپۆرتی كۆتایی لەگەڵ حزبەكاندا واژۆ نەكرد و دانی پێدانەنا. ئەم سیاسەتە و هاوكاتیش سیاسەتی ڕادیكاڵانە و پێشڕەوانەی سەبارەت بە ژیان و دۆخی خەڵكی كرێكار و زەحمەتكێش و سەربەخۆیی كوردستان و یاسای یەكسانی ژن و پیاو بوونە مایەی ڕقهەستانی یەكێتی نیشتمانی كوردستان، كە ئەو كات نەوشیروان جێگری سكرتێری بوو. لە مانگی ٣ ی هەمان ساڵدا بە

ئیمزای نەزەری عەلی ئەکبەر، کە ڕاوێژکاری یاسایی ئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی بوو، ڕسوانامەیەکیان ”دەعوانامەی یاسایی” لە دژی حزب دەرکرد کە خاڵە سەرەکیەکانی سەبارەت بەوە بوو کە ئەم حزبە داوای سەربەخۆیی کوردستان ئەکات و ئەمەش لەگەل یەکپارچەیی خاکی عێراقدا نایەتەوە و ئەم حزبە داوای یەکسانی ژن و پیاو ئەکات ئەمەش لادانە لە شەرع و دەستوری عێراق. وە سێ کادری لێ زیندانی کردین.

بەڵام ئەم دەعوانامەیە زۆر لە ڕسوا ڕسواتر بوو لەوەی لایەنگری بۆ پەیدا ببێ و لە ڕووی سیاسی و کۆمەڵایەتیەوە یەکێتی تووشی شکستێکی گەورە بوو. تاکو وەکو مارێکی سێ خۆی هەڵگرت بۆ جێبەجێکردنی پیلانی سێقۆڵی بەعس_کۆماری ئیسلامی ئێران_یەکێتی. پلانێك کە شەخسی نەوشیروان سەرپەرشتی کرد، بە پشتیوانی سەرکردایەتی یەکێتی، و لە هەفتەی یەکەمی مانگی تەموزی ٢٠٠٠ دا بارەگاکانی حزبی گەمارۆدا و ئاو کارەبا و هێڵی تەلەفونی لێ بڕی، چەندین هەڵسوڕاو و خێزان و کەسوکاری ئەندام و کادرانی حزب کە بۆ بەسەرکردنەوە ئەهاتن بۆ بارەگاکانی دەستگیری کردن و تەقەی لە خۆپیشاندان ئەندامان و لایەنگران کرد و…هتد. لە کاتێکدا کە وەفدی باڵای حزبمان لەگەڵ شەخسی خۆی دانیشتبوون، هاوڕێیانمان کە لە بازاڕەوە خواردنیان کڕیبوو و ئەیانهێنایەوە بۆ بارەگاکان لەبەردەم ئەمنە سوورەکەی عەقاری کەوتنە کەمینیانەوە و چواریان لێ کوشتن و هاوکاتیش بە قەناس یەکێك لە پاسەوانەکانی کۆمیتە ڕابەریان کوشت. هەر لەو کاتەدا حەریقیان هێنابوو بە پەلە جادەوبانی بە خوێنی هاوڕێیان سووربوویان شتەوە و تەرمەکانیان بردە پزیشکی دادوەری، بەڵام نەیانهێشتبوو یەك لاپەڕەیان لەسەر بنووسرێ و تەرمەکانیشیان نەدایەوە بە کەسوکاریان. هێشتاش کەوتنە هەڕەشە لە خێزانەکان و هاوڕێیان کە گەر خۆپیشاندان ساز بکەن لە خوێنی هەڵئەکێشن و کارەساتی زیاتر ئەخوڵقێنن. لە کاتی پرسەکانیشدا دەوری ماڵەکانیان بە هێزی چەکدار تەنی بوو و تەنانەت کەوتنە تەعقیبی کەسانێك کە ئەوان پێیان وابوو سەرەلەقە ئەکەن… تا ئێرە با بەس بێ و بەڵگەنامەکان هەمووی لەسەر وێبلاگی حزب دەست ئەکەوێت (http://www.hkkurdistan.org). ئەوان بەم ڕەفتارە ویستیان بەر بە هاتنەمەیدان و گەورەبوون و بەهێزبوونی کۆمۆنیزم بگرن کە لەسەر وەتەری هەژاری و برسێتی و بێمافیەکانی خەڵێك ئاوازی شۆڕش و دەسەڵاتگرتنی کرێکارانی و خەڵکی بێبەش ئەژەنی.

ئەمە مێژوویەکی زۆر دوور نییە و تاوانکاری ١٤ ی تەموز کە

ڕاستەوخۆ نەوشیروان دەستی تیا هەبوو، یەکێتیش دواتر کە لێیان بوو بە ”ئۆپۆزسیۆن” لێی کەوتنە تەقە و لە تەلەفزیۆنەکەیانەوە بە ”تیرۆریست ناویان برد” .(https://www.youtube.com/watch?v=dObWcMCzHpk&feature=share)

جا با جارێ دووڕوویی سیاسی یەکێتیش لەولاوە بوەستێ کە ئێستا ئەم ”پیاوە تیرۆریستە” بەو ”پیاوەی دوای مردنی لە دایك بوو” ناوئەبات.
(http://www.gksat.tv/details.aspx?jimare=42861&cor=Kurdistan)

بە جیالەوەی کە تا کاتێکیش لە ژیاندا بوو ئێمە ڕەخنەی سیاسی خۆمان لەو زاتە نەشاردۆتەوە، بەڵام مەرگیشی وامان لێ ناکات دەستمان بلەرزێ قسەی سیاسی و ڕەخنەی سیاسی لەو کەسە کە سەربە بزووتنەوەی ناسیۆنالیزمی کوردە بخەینە بەردەم جەماوەر، چ بەوانەوە کە لایەنگری ڕەسمی و ناڕەسمی ئەو بوون و هەن و چ خەڵکێکیش کە لە خۆشخەیاڵی یان بێبەدیلییەوە جادوی ئەم کاریزمایەیان لێکراوە. جا دووبارە تەحەمولتان هەبێ و با چەند لاپەڕەیەکی کەمی مێژووی دوور و نزیك هەڵبدەینەوە.

ئاوڕێکی کورت لە مێژوو

لە کەس شاراوە نییە کاتێك ئەو حزبانە لە شاخ بوون جێگاوڕێگای پێشمەرگەیەکی سادە و سەر بە خێزانی هەژار و کرێکار و زەحمەتکێش جیاواز بوو لە هی سەرکردەکانیان. ئەمانەی دوایی لە شوێنی گەرم و بەرگی پێشتە و ئیمکانیەتی باشدا نوقم بووبوون. هەرچی پێشمەرگە سادەکانیشە پێستیان بە سەرماوسۆڵەی زستان و قرچەی گەرما سووتاو و وشکەڵاتوو بووبوو. ئەمە مەسەلەیەکی بینراو و هەستپێکراو بوو بەڵام لەبەر بوونی دوژمنی دڕندەی بەعس سەرنج لەسەر ئەم قڵشتە دورخرابۆوە و ونکرابوو. هاوڕێیەك کە کاتی خۆی سەر بە کۆمەڵە بووە و چەند گەنجێك بوون ڕادیکاڵتر و ڕوانگەی چەپیان هەبووە و نەیار بوون بۆ سیاسەتی باوی کۆمەڵە، گێڕایەوە کە بانگ کراون بۆ لای نەوشیروان دیارە بە مەبەستی لێپرسینەوە لەو بۆچوونە جیاوازەیان. کە چوونەتە ژوورەوە بینیویانە لە خانوی گەرم وگوڕدایە و بێبەشیش نییە لە ویسکی خواردنەوە و جگەرەی ڕۆسمان کێشان. بەڵێ ئەو ئاوها لە مەیدانی سیاسەتدا بووە و هێشتاش محاسەبەی ئەمانی کردووە کە بۆچی نەیاری لەگەڵ کۆمەڵەدا ئەکەن. ئەو هەرچەندە جلی کەتافی و پاتەی لە پێدابووبێ، لەو ڕاستیە کەم ناکاتەوە کە بەشوێن بەرژەوەندی چینێکی ترەوە بووە و وەك خۆشی دواتر دانی پێدانا هەرگیز مارکسی نەبووە. خۆهەڵواسینی ئەو بە مارکس یان

چەپگەرایيەوە لەوێوە سەرچاوەی گرتووە كە ئەودەم بزووتنەوەی چەپی بۆرژوازی وەك مۆدێلێك باو بووە ئەو ئاڵایە لە ئامانجە شاراوەكانیەوە بپێچێ. لەلایەكی تریشەوە بۆ سەركردەیەكی پۆپۆلیستی وەك نەوشیروان ئەوە سەیر نییە بە سەروچاوی خۆڵاوی و پاتەلاسیكەوە خۆی نیشان بدات تاكو مەرامی تر بەرێتە پێشەوە. بڕوانامەی ئەندازیاری مفاوەزات هەر لەگەڵ ئەو بەعسەدا كە دوژمنی پێشمەرگە هەژارەكان بوو بەشێكی بەم كەسە ئەبڕێت. مەگەر بزووتنەوەی گۆڕانیشی بۆ هەمان مەبەست نەبردە نێو كۆڵانە تەسكەكانی هەژارانەوە تا بییكات بە دیوەخانی دەسەڵاتی بۆرژوازی كورددا؟ دواتر دێمەوە سەر بزووتنەوەی گۆڕان. تا ئێرە بە كورتی كە چۆن لە كۆمەڵگای كوردستاندا دەركەوتنی چینەكان لەوكاتەدا لە شارەكاندا مەیلی چەپ و چەپگەرایی بەهێزكردبوو، بۆرژوازی كورد ئەیویست تای تەرازووەكە بەلای خۆیدا سەنگین بكات و چەپیش هەوڵی ڕادیكاڵكردنەوەی ئەدا. بۆ بۆرژوازی بوونی ’’سەركردەی خاكی‘‘ پێویستیەك بوو تا بتوانێ ئەو كارە بكات. دەركەوتنی بڵاوبوونەوەی موڵك و ماڵەكانی لەم دواییانەدا و گواستنەوەی پشكەكانی بۆ بنەماڵەكەی پوچی ئەو دیعای خاكی بوونە بە ڕۆشنی دەرئەخات.

كەمێك لەوەش واوەتر بڕۆین ئەتوانین بپرسین چۆنە ئێستا كەس نە لەناو یەكێتی و نە لە شوێنێكی تر باسی تەورووەشاندنەكەی جەبار فەرمان و پلانەكەی نەوشیروان لەو كاتەدا ناكات لە دژی وریا؟! هەر ئەو كاتە و لە شاخ نەوشیروان چی بە مەلا بەختیار نەكرد؟ ئاشكراترین و دیارترین مەسەلە كە خوڵقاندنی كارەساتەكانی قڕناقا و پشتئاشانە و تا ئێستا چەندین بەڵگە و بابەت لەسەریان بڵاوبۆتەوە كە بەسەركردایەتی نەوشیروان ئەنجامدراوە. زۆر بەكورتی و لەزۆر شوێن تۆماركراوە: كاتێك كە چەند ڕۆژێكی كەم تێپەڕیبوو بەسەر ڕێكەوتنی یەكێتی و حزبی شیوعیدا لە ساڵی ١٩٨٣ دا، و لە یەكی ئایاردا هێزێكی پێشتەوپەرداخی یەكێتی كە وەك شایەتحاڵەكان ئەیگێڕنەوە لەبەرئەوەی یەكێتی ڕێكەوتنی كردبوو لەگەڵ بەعسدا، داویانە بەسەر ئەو ناوچانەی كە بارەگاكانی حزبی شیوعی لێ بووە لە پشتئاشان و ئەو كارەساتە خوڵقاوە كە نزیك بە ٧٠٠ پێشمەرگەی شیوعی كوژراون (http://rhewal.com/sorani/?p=35205).

كەمێك لەوەش واوەتر بڕۆین ئەتوانین بپرسین چۆنە ئێستا كەس نە لەناو یەكێتی و نە لە شوێنێكی تر باسی تەورووەشاندنەكەی جەبار فەرمان و پلانەكەی نەوشیروان لەو كاتەدا ناكات لە دژی وریا؟! هەر ئەو كاتە و لە شاخ نەوشیروان چی بە مەلا بەختیار نەكرد؟ ئاشكراترین و دیارترین مەسەلە كە خوڵقاندنی كارەساتەكانی قڕناقا

و پشتئاشانە و تا ئێستا چەندین بەڵگە و بابەت لەسەریان بڵاوبۆتەوە کە بەسەرکردایەتی نەوشیروان ئەنجامدراوە. زۆر بەکورتی و لەزۆر شوێن تۆمارکراوە: کاتێك کە چەند ڕۆژێکی کەم تێپەڕیبوو بەسەر ڕێکەوتنی یەکێتی و حزبی شیوعیدا لە ساڵی ١٩٨٣ دا، و لە یەکی ئایاردا هێزێکی پێشتەوپەرداخی یەکێتی کە وەك شایەتحاڵەکان ئەیگێڕنەوە لەبەرئەوەی یەکێتی ڕێکەوتنی کردبوو لەگەڵ بەعسدا، داویانە بەسەر ئەو ناوچانەی کە بارەگاکانی حزبی شیوعی لێ بووە لە پشتئاشان و ئەو کارەساتە خوێقاوە کە نزیك بە ٧٠٠ پێشمەرگەی شیوعی کوژراون (http://rhewal.com/sorani/?p=35205)

هیچ کاتێك بە بەڵگەوە ئەم کارەساتە ڕەتنەکراوەتەوە و هیچ دادگایەکیش نە تاوانەکان و نە بێتاوانیەکانی نەسەلماندووە. بەڵام ئەوەتا ئەوانەی کە ئەو کات پێشمەرگە یاخود بەرپرسی سەربازی بوون بەمجۆرە ئەیگێڕنەوە. بەڵام وێنەکانی سورداشی سەرانی کوردایەتی، بە تاڵەبانی و نەوشیروانیشەوە لەپاڵ عیزەت دوری و عەلی کیمیاییدا زۆرتر سەنگەکە بەلای ڕێککەوتن و تاوانباریدا قورس ئەکەن.
ئیتر ئایا پێویست ئەکات زیاتریش لەمە بە مێژوودا ڕۆبچینە خوارەوە و ئەو تۆمەتانەی کە تاڵەبانی بە ئاشکرا و لە کۆنگرەی یەکێتیدا دایە پاڵ ’’کاکە نەوە‘‘ کە هۆکارێك بووە و دەستی بووە لەوەی کەمپینی ئەنفالە بەدناوەکان لە کوردستاندا لەلایەن بەعسەوە بکرێ بەوەی کە پێشلەشکری بۆ سوپای کۆماری ئیسلامی ئێران کردووە بۆ سەر چاڵە نەوتەکانی کەرکوك بهێنینەوە سەر مێزی باس؟ خۆش ئەوەیە پاشخانی سیاسی ئەم سەرکردانەی بۆرژوازی کورد یەك لە یەك پڕ تۆمەت و تاوانترە و هەر خۆشیان لاپەڕەکانی یەکتری هەڵئەدەنەوە. بەڵام جەختار کە، مارکس وتەنی، چونکە دادگاکان ئامرازێکن بۆ پاساوهێنانەوە و یاساداڕشتن بۆ پیسی سیستم و یاساکانی خۆیان، بەردێکی گەورە ئەخرێتە سەر ئەو مەلەفە هەزار لاپەڕەییانە. کاتێکیش مەرگ ئەیانباتەوە لەگەڵ خۆیان تەواوی ئەو مەلەفە ئەبەنە ژێرگڵ.
بە وتنی کورتەیەك و ڕاستیەکەی لەم فرسەتەدا تەنها دڵۆپێك لە دەریای ڕاستیەکان، ئەبێ هەموو کەسێك وادار بکات بیر لەوە بکاتەوە ئەم کاریزمایە و ئەم سەرکردەیە بۆ کێ بووە و بۆ کێیە؟ گەر ئامانج لەم کارنامە و ئاکتە سەربازی و سیاسیانە بۆ بەدەستهێنانی دەسەڵاتی داراکان، خاوەن کۆشك و سەرمایە گەورەکان نەبووبێ بۆ چی تر بووە؟ با بڕێك زیاتر وردبینەوە.

ئێستا گەر شاخ و پێچ و پەناکانی کە ئەو کات نە ئینتەرنێت و نە تۆڕە کۆمەڵایەتیەکان بوونی هەبووە، لە دوو توێی خۆیدا لاپەڕەکانی

ئەم مێژووەی بۆ شاردرابێتەوە، ئەی هاتنە شار و گرتنە دەستی دەسەڵاتی بزووتنەوەی کوردایەتی و بۆرژوازی کورد چی لە هەگبەکەیدا هەڵگرتووە؟ ئیتر ئەمە شتێك نییە کە بتوانرێ وا بە ئاسانی بشاردرێتەوە! من و هاوڕێکانم کە خۆمان لە کۆمیتەکانی ڕاپەڕیندا ڕێکخستبوو، کە لەلایەن ڕێکخراوە چەپەکانی ئەو کاتەوە سازدرابوو، هاتینە سەرجادە و لە دژی بەعس ڕاپەڕین و دەسپێشخەری پێکهێنانی شوراکانمان کرد. ئێمە بەو هێز و ئامادەییەوە کە هەمانبوو ویستمان پێش بە هاتنەوەی بەعس بگرین بەڵام دیار بوو کە نەمانتوانی و بە داخەوە لە هەولێر و لە کەرکوك و چەمچەماڵ و سنووری سلێمانی سەرەڕای ئەوەی هەندێ هاوڕێمان گیانیان لە دەستدا، بەعس بە کۆپتەر و هێزەکانیەوە هاتەوە ناوشارەکان. ڕێك لەو کاتەدا سەرانی کوردایەتی بە هەموو باڵەکانیەوە ماچکردنی لاملی سەدام و ڕژێمی بەعسیان لاپەسەندتر بوو. بۆچی؟ چونکە مردنی خەڵك لەڕێگا و لە برسێتیدا و لە سەرمای شاخەکاندا و تەنانەت لاقەکردنی ژنان و مناڵانێك لە لایەن کەسانی چەکبەدەستی کوردایەتەوە لەو دۆخی ئاوارەییەدا دەستمایەیەك بوو بۆ ئەم سەرانەی کوردایەتی کە داوای بەشکردنی سەرمایە و پولێك بکەن کە لە عێراقدا لە چەرخاندندا بوو. لەگەڵ هەموو ئەمەشدا دوای ئەوە هەرچی بۆ خەستەخانەکان پێویست بوو، هەرچی کارەبا و وزەی ئەدا، هەرچی ئامێری گرنگ هەیە هەر بە پاتە لاسیکەکانیانەوە ئاودیویان کرد و کردیانە بەشێك لەو سەرمایەیەی کە ئێستا لە ڕازاندنەوەی ڤیللاکانیاندا بەکاریئەهێنن. کەسی دووەمی یەکێتی ئەو کاتە کێ بوو؟

زۆر پێویست ئەکات ژنانی فیمینیست، کە قردێلەی ڕەشیان بۆ مەرگی ئەو سەرکردە خاکیە لە یەخەیان داوە و زۆریان پێ خۆشە وەك ''ئەندازیاری موچە بڕینەوە بۆ کابانو'' بیناسێنن بیریان بخەینەوە مەفرەزەکانی کوشتنی ژنان لە دوای ٩١ ەوە لە ژێر ناوی کوشتنی ژنانی موخابەرات و بەدئەخلاقدا کێ دروستی کردن؟ مەگەر بەسەرۆکایەتی ئەم سەرکردە پاتەلاسیك لە پێیانە نەبوو؟ گەر یەك تۆزقاڵ دڵسۆزی فیمینیزمەکەیان بن و لە مەئساتەکانی لەشفرۆشانێك کە بۆ بژێوی مناڵەکانیان ملیان بەو سوکایەتیەی بەعس دابوو، وە ئەوانەشیان کە هەروەك لە کتێبی (ئێقیانوسێك لە تاواندا) دان بەوەدا ئەنێن کە بەهۆی هەژاری و شتی جیاوازەوە کۆمەڵێك بەرپرسی ئەمنی و مەدەنی خزاندوویانەتە ناو بازاڕی لەشفرۆشیەوە بڕوانن، ئیتر ئەبێ دوای سڕینەوەی فرمێسکەکانیان عارەقی شەرمەزاریش بکەنەوە.

ئۆپۆزسیۆن

لەگەڵ توندبوونەوەی ڕق و بێزاری و نەفرەتی خەڵکی کرێکار و زەحمەتکێش لە دەسەڵاتی چەتەگەریی یەکێتی و پارتی و پەرەگرتنی بێبڕوایی بە سیاسەتەکانی ناسیۆنالیزمی کورد و حزبەکانی لە نێو خەڵکدا، تا ڕادەی ئەوەی بیر لە هەڵپێچانی دەسەڵاتی ئەم جووڵانەوەیە و حزبەکانی بکەنەوە، بزووتنەوەی گۆڕان وەك فریادڕەسێك سەریهەڵدا. تا هەم ناسیۆنالیزم و دەسەڵاتی حزبەکانی ڕزگار بکات و هەم خۆی هەڵواسێ بەم نەفرەتەی خەڵکەوە و دواتر بە وەهمی چاکسازیەوە بیخاتەوە ژێر هەمان دەسەڵات و حکومەتەوە. بە دروست هاوڕێ خەسرەو سایە لە وتاری ''بزووتنەوەی گۆڕان چیمان پێ دەڵێت، ئاناتۆمی بۆرژوا_ناسیۆنالیزم لە بەرگی چاکسازیدا، بەشی ١'' دا ئەڵێ: '' بزوتنەوەی گۆڕان و پێکهێنەرانی ئەم ڕەوتە کە پێشتر ڕۆلی سەرەکیان لەشکڵگرتن و هاتنەسەرکاری دەسەڵاتی ئیستادا هەبووە، بەو تایبەتمەندیەوە لەوانی تر جیا دەبنەوە کە لە خانەوادەی ناسیونالیزمی دەسەڵاتەوە داکەوتووە و پێی ناوەتە مەوقعی ئۆپۆزسیۆنێکی ناڕازی و ڕەخنەگرەوە. ئەم شوێن گۆڕینەش بێناچار لەژێر کاریگەری ئاڵوگۆڕە کۆمەڵایەتی و چینایەتی و سیاسیەکاندا هەمان ڕەوتی ناسیونالیزمی تەقلیدی دوێنێی بۆ بەرگی ئەمڕۆی ڕیفۆرمخوازیەوە بەرجەستەکردۆتەوە، تا بتوانێ وەک حزبێکی "جیاواز" و باڵێکی تری بۆرژوازی کورد، هێڵی سنوری ڕواڵەتیانەی لەڕیزی حزبە بۆرژواناسیونالیستە تەقلیدیەکان بکێشێ. بێگومان ئامانجی سەرەکیش لەم سنورکێشانەدا خۆهەڵخستنیەتی لەبەردەم جوڵانەوەی جەماوەری و ناڕازی کوردستاندا و ڕاکێشانیانە بۆ ژێر ئاڵای باڵێکی تری بۆرژوازی کە بە زمانی چاکسازی و دیموکراسی و"گۆڕان"ەوە دەدوێ، تا تەجروبەی دەسەڵاتداریەتی بۆرژوازی کورد، لە لەلێدانی شۆڕشگێڕانە بپارێزێ."

ئەو شتەی کە بە ناوی ئۆپۆزسیۆنەوە شکڵی پێدا هیچ نەبوو جگە لە هێشتنەوە و درێژەکێشانی دەسەڵاتی بۆرژوا_ناسیۆنالیستی کورد کە لەسەر حسابی برسی و هەژارکردنی جەماوەری کرێکار و زەحمەتکێش خۆی بنیاتناوە. ئۆپۆزسیۆنێکی شکڵ پێدا کە دەستی ئیسلامیەکانی زیاتر گرت و هێنانیە ناو دەسەڵاتەوە. هەمووئەمەشی بە ناوی پڕۆژەی چاکسازیەوە گرت، چاکسازیەك کە دەستی ئیسلام و ئیسلامیزمی زیاتر کردەوە بەسەر سەری کۆمەڵگادا.
ئەوان خۆ کاریان گۆڕانکاریەك نەبوو. ببینن لەوکاتەوە چییان کردووە؟ ١٧ ی شوباتیان بە ئاژاوەگێڕی لە قەڵەمدا و کەچی دوایی

خۆیان بە فرمێسکی دایکی گەرمیان و باوکی سورکێو و… هتدا هەڵواسی. ئەو کاتە کە دوای شۆڕشەکانی میسر و تونس خەڵکی کوردستانیش هاتبوونە مەیدان و بە شوێن ئاڵوگۆڕێکەوە بوون، ڕێك لەو کاتەدا گۆڕان کارێکی کرد کە توڕەیی خەڵك ڕوو بە ئاڵوگۆڕی شۆڕشگێڕانە بگۆڕێت بە لاڵانەوە و پاڕانەوەی بەردەمی دەسەڵاتی ناسیۆنالیزمێکی کورد کە کەوتبووە بەر قینی خەڵك. جەماوەری ناڕازی بە خۆشباوەڕی چاکسازی لە پەرلەمان و دەستاودەستکردنی دەسەڵات ساردکردەوە و بگرە لە هەر ئاڵوگۆڕێکی شۆڕشگێڕانە دووری خستنەوە.

ئەوە بوو دواتر و لە دوای بەناو هەڵبژاردنی ٢٠١٤ کە دەنگێکی زۆریان هێنا، چوونە دەسەڵاتەوە و ئیتر ئۆپۆزسیۆن بوو بە دەسەڵاتی بنکەفراوان. بەڵام دەسەڵاتێك کە بە شێوەیەکی واقعی لە جەماوەری کرێکار و زەحمەتکێشەوە نەهاتبێتە دەرەوە و بەرژەوەندەیەکی چینایەتی تری هەبێ، خۆ ناتوانێ وەڵام بە قوتی خەڵك و شیری مناڵان و خانە بۆ خەڵکی بێمەسکەن و بیمە بۆ بێکاران و دابینکردنی ژیانی خانەنشینان و … هتد بداتەوە. دۆخی قەیراناوی کوردستان، کە دوای قەیرانی سەرمایەداری جیهانی هات، قەیرانی حکومەتی و دەسەڵاتی و ئیداری بە شوێندا هات و پڕۆژەی ئاڵوگۆڕی دەستاودەستی دەسەڵات و حکومەتی بنکەفراوانیش وەك بڵقی ئاو تەقی. ئیتر باشە لەبەرامبەر شەقهەڵدانی پارتی لە پەرلەمان و نیشاندانی لولەی تفەنگ بۆ سەرۆکی پەرلەمان و پایماڵکردنی هەرچی "موقەدەساتی پەرلەمانی و هەڵبژاردن" هەیە گۆڕان چی پێکرا و چی کرد؟ وە شەخسی نەوشیروان چی بۆکرا؟ ئەوەی کە هیچی بۆ نەکرا لەوەوە نییە کە پارتی و یەکێتی و دەسەڵاتی بۆرژوازی کورد هیچی بەرامبەر ناکرێ، ئامانجی ئەوە نەبوو.
تەواوی گەمەی سیاسی گۆڕان و سەرکردەکەی یاریکردن بوو بە جۆگەوڕێگای خەڵکی هەژار و هەژاریەکەیانەوە، درێژکردنەوەی تەمەنی دەسەڵاتی ناسیۆنالیزمی کورد وەك باڵێکی بۆرژوازی و وەڵامنەدانەوەی واقعی بە خواست و داواکانی خەڵك بوو. هێشتاش باسی ئەوە ئەکەن کە گوایە گۆڕان و سەرکردەکەی نوێنەری یاخود کارکەر بوون بۆ سێکیولاریزم و ئازادی و ئازادی بیروڕا. خراپ نییە لێرەدا هەندێ شت بهێنینەوە یاد.

لەسەر ئازادی بیروڕا با باسێکی ١٧ شوبات بکەین. من خۆم لە ئەنجومەنی سەرای ئازادی بووم. چەندێك وەك کۆمۆنیستێك کێشەم لەگەڵ ئیسلامیە سەرسەختەکاندا هەبوو ئەوەندەش لەگەڵ هەڵسوڕاوە بەرچاوەکانی گۆڕاندا. ئاخر کابرای ئیسلامی بە ئاشکرا ئەیوت و

ئەیسەلماند کە لەگەڵ بۆچوون و پلانی ڕادیکاڵانەی ئێمە کۆمۆنیستەکاندا نییە. گۆڕانخوازەکان نەیانئەویست ئێمە لە لیژنە بەرچاوەکاندا بین، حەزیان نەئەکرد ئێمە بەیان و ڕاگەیاندن و بەرنامەی داواکاریە هەنووکەیی و ستراتیژیەکان بنووسین. مینبەریان لە دەست ئێمە ئەفڕاند و ئەیاندا بە مەلا و ئیسلامیەکان. ئەوان بە ئاشکرا لەگەڵ هێڵکێشانی نێوان ژنان و پیاوانی سەرای ئازادیدا بوون. وە زۆر شتی تر. ئێستا قسەکەم لەسەر هەڵسەنگاندنی خودی ١٧ ی شوبات نییە بگرە ئەمەوێ پرسیاری ئەوە لای خەڵك دروست بکەم کە ئاخۆ ئەم کارەی گۆڕان ئەیکرد زەڕڕەیەك نزیکایەتی لەگەڵ ئازادیخوازی و سێکیولاریزمدا هەیە؟! مەگەر چ پێش ئەوە سەردانی سەرکردەکەیان بۆ مزگەوتەکان و کۆکردنەوەی مەلا و مێزەربەسەرەکان و تەنانەت پێستی سەرەکی دان بە هەڵسوڕاوە ئیسلامیەکان نەبوو؟ مەگەر چەمانەوە لەبەردەم ئیسلامیەکان و شێخ و مشایەخاکاندا و ماچکردنی قورئان و نیشاندانی ئەمەش لە میدیاکانیانەوە بۆ موقەدەسکردنی ئەو سەوابتە دینیانە نەبوو کە لای ئەوان موقەدەس و لای خەڵکی ئازادیخوازیش بێناوەڕۆك؟ ئایا پێداگری لە سەوابتی دینی و پەنجەگەورەبەرزکردنەوە بۆ مەلاکان و سەندنەوەی مینبەر لە سەرای ئازادی چ پەیوەندیەکی بە سێکیولاریزمەوە هەیە؟ مەگەر چاو لە ئەجێنداکانی مارتین لوثەری مەسیحیش بنوقێنین تاکوو ئەمەی کاکی سەرکردە بە سێکیولاریزم لە قەڵەم بدەین.

ئەمەی گۆڕان و تاقانە سەرکردەکەی کردوویانە ڕێك و ڕەوان کردنی هەژاری خەڵکی ستەمدیدە و بێکاری و نەداری خەڵکی و تەنانەت نەفرەتی خەڵکە لە دەسەڵات بە بارمتە و بوکەڵەی یاری دەستی دەسەڵاتی بۆرژوازی کورد. زۆری ناوێ تێبگەین لەوەی کە نەبوونی خواردن و شیر و دایبی مناڵانی جەماوەی کرێکار و زەحمەتکێش و بێبەش بە هیچ جۆرێك پەیوەست نابێتەوە بە کۆبوونەوەکانی سەریڕەش و پیرمام و قەڵاچوالان و ڕێککەوتنەکانی ئەم هێزانەوە. نەوتی ڕەش و قەرز و دەعوا ساختەکانی دانا غاز و بردنی بەرهەمەکانی ئاسن و چیمەنتۆ و… ئەوانی تر مەسەلەی دانیشتەکانی ژوورە داخراوەکانیان بووە نەك ژیان و بژێوی جەماوەری بێبەش.

کاریزما

کەسایەتیە سیاسیەکان ڕەنگدانەوە و زادەی ئەو بزووتنەوە کۆمەڵایەتی و سیاسیانەن کە لێیەوە سەریانهەڵداوە. لەسەرەوە نیشانمدا کە نەوشیروان سەربە بزووتنەوەی بۆرژواناسیۆنالیزمی کورد بووە. بەڵام ئەو جادوە موگناتیسیەی ئەم کەسێتیە هەیبووە لە

چیدایە؟ ئایا پێشینی جلوبەرگێکی سادە و پاتە لاسیك ئۆتۆماتیکی ئەتوانێ مانای ئەوەی هەبێ کە ئەم کەسێتیە ئەبێ خۆشەویستی جەماوەری بێبەش بێ؟ ئاخر خۆ سەرۆك وەزیرانی فڵانە وڵات و فڵانە وەزیری فیسارە وڵاتیش بە پاسکیلەوە ئەچن بۆ دەوامی کارەکەیان. بەڵام لەولاوە کۆنتراکتی کۆمپانیایەك ئیمزائەکەن لەگەڵ کۆمپانیای فڵانە وڵات کە سەر بە حەوزەی کاری هەرزانە و گەورەترین هێزی کار ئەچەوسێننەوە. بڕیاری بڕینی بیمەکان و کەمکردنەوەی مافی خانەولانەو بەپارەکردنی خوێندن و کەمکردنەوەی بودجەی خەستەخانەکان… هتد ئیمزا ئەکەن. ئیتر خاکی بوون چ مانایەکی هەیە؟ نەوشیروان لەگەڵ کەسایەتیەکانی بۆرژوازیدا جیاوازیەکەی ئەوە بووە کە بە جلوبەرگ و تەنانەت بە گرنگیدان بە پارە و سەروەت و سامان و کۆشك و هەبوونی پڕۆژە خۆی دەرنەخستووە لەبەرئەوەی خۆی پۆپۆلیستی (شەعبەوی) بووە. تەواوی جادوەکەش لەوەدایە کە بەوجۆرە چاوی کەسانێکی بەستووە کە سەرسام بوون پێی تا نەتوانن ڕاستی ئەوەی داکۆکی لە چ سیستمێك ئەکات ببینن. گەر ڕوو وەرگێڕانی ناڕەزایەتی و توڕەیی خەڵك بەرەو بۆتەی چاکسازی و دەستاودەستکردنی دەسەڵات وەك دەربازکردنی دەسەڵاتی بۆرژوازی کورد لە شۆڕش و ڕاپەڕینی جەماوەری کرێکار و زەحمەتکێش نەبینرێت، یانی جادوی ئەم کاریزمایەی بۆرژوازی گرتوویەتی. ئەو خەریکی ڕاپەڕاندنی ئەرکی سەر شانی خۆی بوو: لەلایەك بۆرژوازی و وردەبۆرژوازی ناڕازی لە دەسەڵاتی ڕەهای پارتی و یەکێتی کە ئیتر تەحەمولی ئەوەیان نەئەکرد بە تەنها بنەماڵەکان سەروەت و سامانی کۆمەڵگای کوردستان لوش بدەن، کۆبکەیتەوە و بەڵێنی پچڕینی پشك و سازدانی سیستمێکی وا کە بازاڕ بۆ ''لیبراڵ بۆرژواکان'' یش هەبێ کارێکی هەروا ئاسان نەبوو. پێشنیارەکانی لە جۆری بە نیشتمانی کردنی هێزی پێشمەرگە و بە موئەسەساتکردنی دەزگاکانی حکومەت و … چی و چی کە بە ئاستەمیش خۆی لە جیاوازی چینایەتی و گۆڕینی ڕیشەکانی کۆمەڵگای کوردستان نەداوە، تەنها بۆ ئەوە بوو بازاڕێکی ئارام بۆ بۆرژوازی کورد دابین بکات. لەپاڵ بوونی بۆرژوازیەکی میلیشیایی خاوەن دەسەڵاتدا کە هەموو شتێك مافیایانە کۆنترۆڵ ئەکات، بۆ ئەو بەشە لە بۆرژوازی کە ئەو لە پێشیانەوە بوو لە خەیاڵ زیاتر هیچی لێ سەوز نەبوو. لەلایەکی تریشەوە بۆ ئەوەی هێزێك بخاتە پشت خۆی و هێزهاوسەنگی نێوان خۆی و یەکێتی و پارتی بەرزبکاتەوە ئەبوا هەوڵی بەدەستهێنانی دەنگێکی زیاتر بدات. لەنێو زۆرینەی کۆمەڵگادا بۆ ئەم هێز و دەنگە گەڕا، واتە لەناو کرێکار و زەحمەتکێش و خەڵکی نەبووی کوردستاندا. ئیتر خۆ ئەبوایە خۆی بە شوشەی شیری مناڵانی ئەم چینە و عارەبانەی دەستگێڕەکان و پرچی سپی دایکانێکیەوە کە

ڕۆڵەکانیان بە دەستی یەکێتی و پارتی کوژرابوون هەڵبواسێ. کارێکی ئاسان نییە بتوانی جەماوەرێکی زۆر فریوی گۆڕانکاری، ئەویش تەنها لەڕێی چاکسازییەوە، بدەیت و لرفە و لورەی توڕەییەکەشیان بکەی بە تونێڵی سیستم و دەسەڵاتەکەی بۆرژوازیدا، دەسەڵاتێك کە ئەمجارە خۆشی و ئەو توێژە لە بۆرژوازی ناڕازیشی تیا بێ.

بەڵام حکومەتی بنکە فراوان پڕۆژە شکستخواردووەکەی ئەم بزووتنەوەیە بوو چونکە قەیرانێکی ئابوری و سیاسی و حکومەتی و ئیداری کە بۆرژوازی کوردی تێکەوتووە ئەو ئەجێندایەشی پێچایەوە. ئێستا هەموویان لەو قەیرانە سەراپاگیرەدا پەل ئەکوتن. بۆرژوازی کورد یەکدەست نەبووە و نییە لەسەر چارەسەرکردنی کێشەکان و وەڵامدانەوە بە مەسەلە ئابوری و سیاسیەکانی کوردستان. کوردستان بە کردەوە بووە بە بەشێك لە بازاڕی جیهانی، بە تایبەتی بە هۆی بوونی نەوت و سەرچاوە سروشتیەکانەوە. دیاریکردنی ئەم بازاڕە لە دەستی بۆرژوازی کوردا نییە. کوردستان وەك حەوزەیەکی هێزی کاری هەرزان، حەوزەیەك و بازاڕێك بۆ چەرخاندن و کەڵەکەی سەرمایەی جیهانی چاوی لێ ئەکرێ. بۆرژوازی جیهانیش لەم ڕووە یەکدەست نییە چ جای بۆرژوازی کورد. ئەمەی دوایان بە دەست خۆی نییە پێی ئەخزێننە ناو جەنگەکان و چەك پێفرۆشتن و قەرزدارکردنی بانکی نێودەوڵەتیەوە، ئەمیش ئەبێ هەموو ئەمانە بشکێنێتەوە بەسەر قوتی دەمی خەڵکدا.

هەربۆیە دوای وەدەرنانی پەرلەمان و قوڵتربوونەوەی قەیرانی دەسەڵات لە کوردستان گۆڕانیش پێشنیار و ڕێگەچارەیەکی تری پێ نەبوو، باشترین ڕێگاچارەیان ڕێکەوتنی دەباشان بوو لەگەڵ هەر ئەو هێزە نەیارەی دوێنێیاندا کە پێشتر زۆری نەمابوو ململانێی نێوانیان بگاتە شەڕێکی تری ناوخۆ. بێدەنگی دواتری نەوشیروان و دەخاڵەتنەکردنی لە هاوکێشە سیاسیەکان و تەنانەت جێهێشتنی کوردستان، لەو ''کاتە هەستیار''ەدا، وەك خۆیان ئەیڵێن، پەیوەندی نەبوو بە نەخۆشیەوە، بگرە بێبەدیلی و شکستی سیاسی و تەنانەت بێئومێدییەك بوو کە بزووتنەوەکە دەمێك بوو تیایدا کەوتبووە مەلە. بەخشینەوەی وەهمی هاتنەوەی ئەو گۆمەکە ئەشڵەقێنێ و موعجیزە ئەخوڵقێنێ، بە ئەندازەی داستانەکانی زیوسی خواوەندی هێزی گریکیەکان ئەفسانە دەرچوو.
ئەو کاریزما بوو بۆ بزووتنەوەکەی خۆی، بۆرژواناسیۆنالیزمی کورد. بەڵام کاریزمایەك کە تەنانەت لە خێزانە چینایەتیەکەی خۆشیدا شکستی خوارد.

بێئومێدکردنی خەڵك

لە دنیایەکدا کە جێگەوڕێگای چینایەتی و مێژووی کەسەکان لێڵ ئەکرێ و کەسایەتی دێن کیشێتییان لێ دروست ئەکرێ بوونی خۆشخەیاڵی خەڵك پێیان و هەتا ڕەوینەوەی ئەو خۆشخەیاڵیەش ئەبێتە شتێکی ئاڵۆز. کاتێك بە دەیان میدیا و نووسین و وتار و خوتبەی سیاسی و بەرنامەی سیاسی و… هتد ئامانجی چینایەتی کەسێکیان، کە پێشتر کەمێکیم باسکرد، کردبێتە شتێکی جیاوازتر و نەهێڵرێ ئەوە ببینرێ و کاریان لەسەر بەلاڕێدابردنی ئەندێشەی کەسەکان کردبێ، ئیتر نازناوی ''باوکی هەژاران'' و ''گاندی کورد'' و ''ماندێللای کورد '' و شتی تری لەم بابەتە ئاسایی دێتە بەرچاو. ئەژنێشکان و بێئومێدبوون لە دنیایەکدا کە دێوەکانی بارزانی و تاڵەبانی و چەك و تفەنگەکانیان هەژموونیان هەیە ئەبێتە نسیبی هەر ئەو خەڵکە هەژار و ڕەشوڕووتە. ئاخر ڕوکەشی مەسەلەکە وا بوو کە نەوشیروان بەرامبەر بەو دێوانە وەستابێوە. ئاخر ئەو پاڵەوانی بەرەنگاربوونەوەی ''دوژمنە خەیاڵیەکان'' بوو، وە هەر بە شوێن لەسەرکردنی خوددەی جەنگاوەرە پێشینەییەکەی مەملەکەتەکەی خۆیەوە بوو. خراپ نییە جەماوەری بێبەشی خۆشخەیاڵکراو دوای سڕینی فرمێسکەکانیان چاوێك بە ئەلبوم و کتێبی ''موغامەرات ''ەکانی ئەو جەنگاوەرەدا بخشێننەوە و لە خەونی وەهمەوە بگەنەوە بە بینینی دنیای واقع و ڕاستیەکان.

بۆرژوازی هەمیشە بە شوێن دەمەزەردکردنەوەی وەهمەکانەوەیە و ئەیەوێ جەماوەری بێبەش لە نەشئەی سەرمەستبوونی تریاکە خەیاڵیەکاندا بێن. لەپاڵ ئەفیونەکانی تردا ئەفسانەسازی لە کاراکتەرە سیاسیەکانی سەر بە چینەکەی خۆیدا چەکێکی کارامەیە بە دەستیەوە تاکو کرێکاران و جەماوەری بێبەش لە مەملەکەتی وەهم و خەیاڵەکاندا بهێڵێتەوە و ڕاستی ڕێگای ڕزگاربوونی چینایەتی خۆیان نەبینن. بەڵام بورجێك کە خۆی لار بوو هەزاران ئەفسانەش ناتوانێ ڕاستی بکاتەوە.
بەهەرحاڵ کردنی قسەی سیاسی و گرتنی ڕەخنەی سیاسی لە بزووتنەوەی گۆڕان و کەسایەتیە سەرەکیەکەی تەنها کاری ئێستای کۆمۆنیستەکان نییە. لەپاڵ ڕەخنەمان لە دەسەڵاتی یەکێتی و پارتیدا هەمیشە گۆڕانیشمان داوەتە بەر ڕەخنە و ئەجێندای ئەو بزووتنەوەیەمان خستێتە ژێر پرسیارەوە. کەسانێکی کە سەرکردایەتی ئەو ئەجێندایەیان کردووە بەر هەمان ڕەخنەمان کەوتوون. پێداگری ئێستاشمان کۆمەك ئەکات بەوەی کۆمەڵگا وەك خۆی ببینین، چینەکان و ململانێی چینەکان و ئەوەی کەسەکان لە کوێی خەباتی چینایەتیدا و لەپاڵ چ

بەرژەوەندیەکی چینایەتیدا وەستاون ببینین.

ئێستاش کاتێك ئەم لایەنانە هەڵدراونەتەوە هێشتا لایەنەکانی بۆرژوازی هەوڵی زیاتر گەورەکردنی کەسایەتی یەکەمی گۆڕان ئەدەن. ئێستاش داتای واقعی موڵك و ماڵەکانی کە بۆ نەوەکانی و بزەتنەوەکەی ئەمێنێتەوە بە ڕۆشنی و شەفافی (شەفافیەتێك کە گوێی خەڵکیان پێ کەڕ کردووە) لەبەردەستی کەسدا نییە. هێشتاش دادگایەکی شۆڕشگێڕانەی جەماوەری کرێکار و زەحمەتکێش نەهاتۆتە بوون تاکو مەلەفی تاوانەکان و تێوەگلان لە کارەساتەکان و دەستبەسەراگرتنی سەروەتی کۆمەڵگا لەلایەن سەرانی بۆرژوازی کوردەوە، بەم کەسایەتیەشەوە، یەکلایی بکاتەوە. ڕۆژێك هەر دێ کە وردودرشتی مەلەفەکانی ١٤ ی تەموز و قڵناقا و پشتئاشان و شەڕە ناوخۆییەکان و کوشتنی ڕۆژنامەنووسان و دەوڵەمەندبوونی سەرانی بۆرژوازی لەسەر حسابی مردنی خەڵکی کرێکار و زەحمەتکێش بە نەخۆشی و برسێتی و نەبوونی و بێکاری و هەژاری لێپێچینەوەیان لێ بکرێ و سزای خۆیان وەربگرن گەر مەرگیان نەکەوێتە پێش ئەوە.

١٣ ی تەموز، ٢٠١٧

باجی جیانووسین: ئەزموونی سەباح ڕەنجدەر … د.ئەحمەدی مەلا

شیعر لای سەباح ڕەنجدەر لە شیکلی جیهانێکدایە، کە نە سەرەتای دیارە نە کۆتایی، بەڵکو لە پەڕەی جوانیی، لە دەنگی نامۆ، لە بزاوتێک، لە ئاماژەیەک، لە ساتمەیەک، لە بیرەوەرییەک پێکهاتووە؛ لە کۆتاییدا، هەموو شتێک لای شاعیر دەبێتە ماددە و مایەی شیعر. ڕەنگە باس لەسەرەتایەك بکات، بەڵام سەرەتایەکی زەمەنی نییە، بەڵکو لە ئێستایەک پێکدێت، کە زەحمەتیشە دەستی بەسەردا بگرین. لە زمانی ئینجیلەوە ئەوە فێردەبین کە (لە سەرەتادا وشە هەبوو)، ئەگەر (وشە) مەبەست لە کردەی خەلق بێت، ئەوە بە (کردار)یش دەکرێت لێکبدرێتەوە, بەڵام لە ژێر زمانی شاعیر ئەوە دەخوێنینەوە کە (لە سەرەتادا تەنیا جوانیی هەبوو). جوانیی لای ڕۆمانسییەکان دونیایەکی

خەیاڵییە، دونیایەکی دوورەدەستە, بەڵکو لە زۆرباریشدا، ئاوێتەی مەرگیش دەبێت. هەر ئەو جوانییەیە، دواتر رامبۆ بە (تاڵ) دەیچوێنێت.

لۆژیکی شیعر، لە سەر نالۆژیک بەندە، جیهانیئەم شاعیرە وەکو نارنجۆکێک هەپروون بە هەپروون بووە، هیچی بەسەر یەکەوە نەماوە، پارچەکانی جارێکی دی مەحاڵە پێکەوە گرێ بدرێنەوە، بەڵام هەر پارچەیەک خۆی لە خۆیدا پێکهاتەیەکی شیعرییە. ئەم جیهانە ئینسان تووشی گێژبوون دەکات، ئەو گێژبوونەی کە رامبۆ دەیویست دەستی بەسەردا بگرێت. ئایا ئەم کردەیە بە شیعر ئەنجام دەدرێت، ئایا شاعیر دەتوانێت ئەم جیهانە لەیەکترازاوە، لە یەکداماڵاوە جارێکی دی بداتەوە دەم یەک و وەک سەنعەتکارێک، هەوڵی ئەوە بدات برین و شوێنەواری ئەو ئازارانە بسڕێتەوە؟

شیعر دەستی لەسەر شانم دانا
گوتی لە دوورەوە هاتووم و نەزرم لە خۆم گرتووە
نیشانەی زیندووکردنەوە بناسم

شاعیر زۆر خولیای جیهانی خۆیەتی، هەست ناکات کە کات تێدەپەڕێت، هەست ناکات کە دەرەوە کاریگەریی بە سەر ئەزموونی ئەوەوە هەیە، بە پێچەوانەوە رەنگە بیەوێت، جیهانە شیعرییەکەی خۆی ببێتە مەرجەع، نەک ئەزموون، بۆیە هەست بە گۆڕانکارییەکی بنەڕەتی لە دەقە سەرەتاییەکانی و دەقە تازە نووسراوەکانی ناکەین. جیهانی شیعریی ئەو بە بێ کەلێن دروست بووە؛ رەنگە بواریشمان نەداتێ هەناسەی تێدا بدەین. وەکو ئەوەی ئینسان لە دوا ساتەکانی خۆیدا بژێت و ئەوەی دەمینێتەوە تەنیا هەر شیعر بێت. بەرجەستەکردنی ئەو جیهانە بە بێ خاڵ، بە بێ وێرگوڵ، بە بێ مەسافەی نێوان وێنەکان، بە بێ سپێتی، بە بێ پەنجەرە و دەرگا. جیهانێکی سیخناخە بە خودی خۆی. دەق جێگای واقیع دەگرێتەوە.

وەك یەكەم ڕۆژی چوونە قوتابخانە لافاو لەو جێگەیە نیشتەوە خوداناس
بە دەستنوێژ گرتن دەچنە سەری ئەو شەقامانەی هاتوچۆیان لێ
بەستراوە ڕێكخراوی جانەوەران بە دەستە بەدەكانیان ڕووناكیان لێ
بن دروشمەكانیان درێژن كرد

ئەم جیهانە سوریالیئامێزە، لەهەمان کاتیشدا لێکاڵیشە، بە تێرم و موفرەدەی دەشتی دزەیی ئاوس دەبێت، بە ئاماژەیەکیش بۆ فەزای دەشتی هەولێر کۆتایی دێت؛ پانتاییەکی خاوە، دووبارەبوونەوەی خودی

خۆیەتی، کەمێک هەست بە رەتابەت دەکرێت، بەرجەستەکان لە نێو دژایەتی و بە دژایەتی خۆیان دەژین. هیچ شتێک لە کۆتاییدا، پەیوەندی بە هیچ شتێکەوە نەماوە‌. هەموو (پنت)ێک سەربەخۆییەکی تەواوی هەیە؛ بۆ خودی خۆی واقیعێکە. شاعیر کەس ئاشت ناکاتەوە، بانگەشەی کەس ناکات، قسە لە گەڵ کەس ناکات، نایەوێت دەمی ئاراستەی هیچ کەسێک بکات. ئینسان لە دەقی سەباح ڕەنجدەردا، بە بێ هیچ ئاراستەیەکی دیاریکراو هەنگاو دەنێت.

لە ژووری زێوانی خۆم گۆڕەپانێکی گشتیم چۆڵ و قەرەباڵغ

بۆیە لای وی، بەرجەستەکان، ماددەکان، چ سروشتی بووبێتن، چ ماددی رووت، کەوتوونەتە هەرەکەت و گیانیان لەبەرە. زمان لە سەر هێڵی بەیانی ئاراستەکراو بەکار نەهاتووە، بەڵکو لە ئاماژە، هەندێ جار ئەو ئاماژەیە بۆ خودی خۆی گەڕاوەتەوە. ئەم جۆرە شیعرە لە نێو ئەدەبییاتی کوردیدا، ڕەنگە خوێنەری زۆری نەبێت، چونکە دەیان دەیەیە، شیعریان بەوە راهێناوە کە (سیاسی) بێت و حەماسییانە بێتە دەنگ، پەیامی هەڵوێستبازیی هەبێت، لە یاوەر و مورید و چەپڵە بگەڕێت؛ یان (رۆمانسی) بێت، ختووکەی هەستە چەپکراوەکان و داپلۆسراوەکان و مەحروومەکان بدات، ئەرکی کۆمەڵایەتی و سایکلۆژی ببینێت، تەنانەت هەندێ جار وەکو وێنەی (پۆرنۆ)ی لێ بێت، لە پێناو فێنککردنەوەی دەروونێکی گڕگرتوودا بەکارهاتبێت. سەباح ڕەنجدەر لەم دیدەوە دژە شیعر دەنووسێت.

ئەم دژە شیعرە دەمێکە لە نێو ئەدەبییاتی کوردیدا دەنووسرێت، نەیاری لە یاوەر زۆرترە. هەندێ جار تۆمەتی ئەوەی دەدرێتە پاڵ کە لە پاشۆڵی رێتۆریکی تەقلیدی نەهاتێتە خوارێ، بۆ پەردەی گوێی کوردان قورس و بەدفەساڵە، هەندێ جاریش گومانی ئەوەی لێدەکرێت کە دیمەنی دڵڕفێنی خەیاڵیی ناکێشێت و دەمێکیش بە لاترازاو لە سیاقی گشتیدا دەخوێندرێتەوە.

ئەم تۆمەتانە هەند راستن، ئەگەر نووسین وەکو تەقلیدێکی قوتابخانەیی سەیر بکرێت، نەک وەک ئافرێندراوێکی تاک. بۆیە دەبینین، ئەگەر لای شاعیر ئاماژەیەکیش بۆ جەستەی ژن کرابێت، ئەوە تەنیا هەر بەم جۆرە بە ژێر قەڵەمی شاعیردا تێپەڕیوە:

ئاو چاوی کوێر نەبوایە بەلەشی نەرمی کیژان وشك نەدەبووەوە

یان ئەگەر بێت و ئاماژەیەک بۆ شەڕی ناوخۆ و شەڕی براکوژییەکانی دوای راپەڕینیش کرابێت، ئەوە شتێکمان پێ دەڵێت، کە ڕەنگە تەنیا

ئەو کەسانە درکی پێ بکەن کە لە نزیکەوە ئاگاداری بارودۆخەکە بوونە. بە شێوەیەک لە شێوەکان ئاماژە بۆ دوو لەقلەقەکەی سەر منارەی مزگەوتی خانەقا دەکات. ئەو دوو تەیرە وەکو لە ئەبەدییەتەوە هاتبێتن و لە سەر ئەو منارەیە نیشتبێتنەوە. لە تەیرێتی خۆیان کەوتبێتن و بووبێتنە رۆحی زیندووی شارەکە, بەڵام مەخابن ئەم رۆحە بە دەستی (نیشتیمانییەک) وەکو نارنجۆک هەپروون بە هەپروون دەبێت. شاعیر بە تەوزێکەوە باسی لێوە دەکات. هەولێری دێرین دەبێتە باڵندەی دێرین. کێ کۆنترە: پیرەێ حاجی لەقلەق, یان شاری هەولێر؟ بێگومان لە کوشتنی باڵندەدا پەیامێکمان پێ وتراوە: (کوشتنی شار و ئینسان و شارستانییەتە). ئینسان بە تاقی تەنیا بە هیچ جۆرێک ئیمکانییەتی ژیانی نییە لەسەر ئەم خاکە بریندارە.

نیشتیمانییەك باڵندەی دێرینی هەولێری کوشت

هەروەها دەبێت ئاماژە بۆ خاڵێکی دیکە لە شیعری ئەم شاعیرەدا بکرێت، ئەویش زمانی سیحرە. شیعر و سیحر دوو دەستەخوشکن، بەڵکو دوو جمکانەن. ئەوەی بە کردار ناکرێت، بە خەیاڵ ئەنجام دەدرێت. ئەم دوو جمکانەیە پێکەوە سەریان هەڵداوە و پێکەوەش هەڵدەکەن. دەبێت ئاماژە بۆ ئەوە بکەین کە سەرهەڵدانی زمان لە پێناو سیحرکردن بووە. سیحرکردن لە گەردوون، لە شتە بینراوە و نەبینراوەکان. واتە: ئاشتکردنەوەی دونیا لە رێگای زمانەوە، هەڵبەتە شیعر نزیکترین زمانی ئاشتکردنەوەیە. شیعر شەڕێکە لە پێناو ئاشتکردنەوەدا.
سەباح ڕەنجدەر شاعیری سرکە، ئەو وەکو ئەکرۆپاتانەی گەمە بە وشەکانی دەکات، لە پێناو سڕینەوەی ئەو نێوەندە، شاعیر گەمەیان پێدەکات کە واقیع لە زمان جودا دەکاتەوە، هەوڵدانێکە بۆ رووخاندنی ئەو پردانەی کە ئینسان لە زمان جودا دەکەنەوە. گەڕانەوە بۆ زمانی منداڵیی، بۆ ئەوەی منداڵ و زمان ببنەوە بە یەک جەستە. ئیتر شتێک نییە بە ناوی فیکرەوە و شتێکی دیکەش بە ناوی زمانەوە، بەڵکو جەستە دەبێتە زمان و زمانیش وەکو جەستە هەڵسوکەوت دەکات. هەروەکو لە سەرەوەش ئاماژەمان پێی کرد، شیعر لای شاعیر لەسەر لۆژیک بەند نییە، بەڵکو دژە لۆژیکیش ئیش دەکات، لێرەوە وێنە کردن پانتاییەکی مەزن لە دەقی ئەم شاعیرە داگیر دەکات. ورێنەی نەخۆشێک نا، بەڵکو چەماندنەوەی زمان بۆ ئاستێکی دی، زمان ئەو ئاسنە گەرمبووەوەیە، کە شاعیر بە کەیفی خۆی دەیچەمێنێتەوە، پاشانیش کە سارد دەبێتە شیکلی سەیر و سەمەرەیان وەرگرتووە. هەڵدانی ماسی بۆ حەوزی شووشە، بە هەڵدانی وشەیەک ناکات بۆ ناو

رستە؟ :

ماسی هەڵدەدەمە ناو حەوزی شووشە

هەندێ جاریش بەرانبەر بە وێنەی سوریالیئاسا خوێنەر تووشی حەپەسان دەبێت, چونکە ئەم ئەکرۆپاتکردنەوە دەگەیەنێتە ئاستێک، کە رەنگە دوا سنووری خەیاڵ بێت. خوێنەری کەمخەیاڵ تەواو بێزار دەکات.

دەمی بە قاقبقابی ئاسوودەیی گەرم کرد

یان

پێغەمبەران لە شەرمی ڕووناکیدا مردن

شاعیر دەستەواژە ئایینییەکان، ئاماژەکردن بۆ پیاوچاکان و پێغەمبەران و ئەدەواتی بواری پیرۆز بەکار دەهێنێت، لە پێناو هەڵگەڕانەوە، یان لە پێناو ئاراستەیەکی دیکە بەکاریان دەهێنێتەوە، یان ئەوەتا زمان دەبەستێتەوە بۆ زەمانێکی دێرین، زەمانێکی بەسەرچوو و لە ژێر لێوەوە بە خوێنەر بڵێت ئەم دەقانە رەگوڕیشەیان هەیە. لەم هاوکێشەیەدا، ئینسان وەکو یەکەم کائین و یەکەم بوونەوەر و یەکەم بەرجەستە دێتە پێشەوە. ئینسان کائینێک نییە لە گۆڕانکارییە سروشتییە دێرینەوەکانەوە هاتبێتە کایەوە، بەڵکو سەرەتا ئەو دروست دەبێت، ئینجا رەگەزە بۆ ئەژمارەکانی سروشت دروست دەبن. ئەم دیدە ئاماژە بۆ تێرمی (ئیومانیسم) دەکات و لە هەمان کاتیشدا رەگەزێکی ئۆرگانیکی دەقی سەباح رەنجدەرە.

ئاسمان لە دەمودووی هەور
پێش ئەوەی ببێتە‌
باران یان بەفر
تەرزە یان شەختە
ئێمەی دروست کرد

زۆر رەگەزی دیکە هەن دەکرێت هەڵوێستەیان لەسەر بکرێن و بهێنرێنە زمان. خوێنەر دەتوانیت لە تێرمی (گەرم) بڕوانێت و لە سیاقە جیاوازەکانی وردبێتەوە. چۆن ئەم موفرەدەیە تێکهەڵکێشی وێنەی شیعری دەبێت و رەگورێشەکانی لە قووڵایی چ خاکێکدا، تەڕی و گەرمایی دەقۆزنەوە. خوێنەر, یان توێژەر دەتوانێت لەسەر چەند رەگەزی دیکە بگیرسێتەوە و زیاتر پەی بە دونیا شیعری شاعیر بەرێت, بەڵام ئەوەی جێی سەرنجە، ئەو جیا دەنووسێت و باجی ئەم

جیانووسینەش دیاره.

موعجیزە … پشکۆ ناکام

…..لە ڕووی سایکۆلۆجییەوە وا باوە کە کەسێک لە ناو خەڵکا بە چی ناسرا، ئەم بۆ داپۆشینی، پێچەوانەکەی باس ئەکات، تا ۆێنەیەکی رێک ئەو دیوی خۆی نیشان بات، کەسێکی ڕەزیل و پیسکە زۆر باسی دست بڵاوی خۆی ئەکات و چۆن مەسرەف گرانی پارەی پێ نەهێشتوە، نەخوێنەوارێک حەز ئەکات دایمە لە پشتی چەن مایکرۆفۆنێکەوە بە سەعات باس لە هەموو شتێک بکات تا پێی بوترێت خوێنەوار و لەبیق..ڕەنگە ترسنۆکێکیش زوو زوو باس لەوە بکات □□زانە لە چەن کەس هەڵئەیا و چەن دانیشی زنجیری مودەڕەعەیە…وهتد..کەسانێکی پیلانگێڕ کە هەڵکوتانە سەر خەڵکی تر پیشەی بێت، هەردەم باس لەوە ئەکات چۆن کەس و خەڵکانی تر هەر خەریکی پیلان و داڕشتنی کودەتان لە دژی..؛؛ سەرۆکی بنەماڵە لەم خیسڵەتە سایکۆلۆجیە بێ بەش نیە و هەمیشە بۆ داپۆشینی کودەتاکانی دژی کەس و لایەنەکانی تر زۆر باس لەوە ئەکات کودەتایان لەسەر کردوە یان کودەتایەک بەڕێوە بوە ، تازەترین نوکتەی ” کودەتا” کانی بەرامبەر بنەماڵە و پارتی پاشکۆی کرا بێ ئەو نەکتەیە بوو کە سەرۆکی بنەماڵە لە بروسێل(بە عەرەبی بروکسل ئەوترێت)ی پایتەختی بەلجیکا لەبەردەم دوو ئەندامی کۆی حەوسەدوپەنجا ئەندامی پارلەمانی ئەوروپا گێڕایەوە کە “گ□□ا□ن” کودەتای بەسەریانا کردوە..! پێش ئەوەی زیاتر بچینە ناو ئەم باسە هەزەلیە، چەن کودەتایەک ئەخەینە روو کە بنەماڵە و پارتی پاشکۆی پێوەی ناسراون :

– کاتێک مەکتەبی سیاسی پارتی لە شەستەکانا لەگەڵ سەرۆکی ئەوکاتەی بنەماڵە هاو هەڵوێست و بیروڕا نەبوو ، بنەماڵە بە هێزێکی چەکدارەوە هەڵی کوتایە سەر بارەگا و حەشارگاکانی مەکتەبی سیاسی لە ماوەت و هەمویانی ڕاو نا و کردنی بە ئێرانا ، ئەوەی دەرچو ،دەرچو و ئەوەی دەرنەچو یا کوژرا یا گیرا..

– ساڵی1994 بەناوی سوڵحی عەشایەریەوە لە دێی “کەڵەکین” هێزێکی زۆری بنەماڵە هێرشیان کردەسەر عەشیرەتی سوورچی و پاش قەتڵ و عام کردنی دانیشتوانەکەی، ئەنفال ئاسا موڵک و ماڵەکان تاڵان کرا…

– دوای ئەوەی بنەماڵە نەیتوانی بە هێز و توانای میلیشیاکەی خۆی ململانێکانی لەگەڵ "ی.ن.ک" یەکلایی بکاتەوە، لە31/ی ئابی 1996 سوپای بەعسی هێنایە سەر هەولێر و ڕۆژێکی ڕەشی وای لە مێژووی خۆی تۆمار کرد کە لەبیر ناکرێت..و بەم کودەتایەش بنەماڵە توانی تا ئێستاش لە هەولێر بحەسێتەوە و دەستەڵاتی خۆی لەو کاتەوە بەسەر هەرێما بسەپێنێت..
– کاتێک لە هەڵبژاردنەکانا بنەماڵە زانی لە بەردەم (گۆڕان)ا شکست ئەهێنێ لە سلێمانی ، هێزێکی زۆری میلیشیای زێڕەڤانی "دوای ڕزگارکردنی کەرکوک"!! هێنایە شارەکە هێنا بۆ هێرش کردنە سەر گردەکە، بەڵام لە ترسی ڕق و کینەی خەڵکی شارە حەیاتەکە ، و لەترسی شاربەدەر کردنیان نەیانتوانی ڕێژ لە شارەکە بکەنەوە و گەڕانەوە خزمەت سەرۆکی بنەماڵە…

…. ئەمانەی سەروە تەنها چەن نمونەیەکن، ئەگینا لە لابەلا کردنی کەشێ زۆر و زەبەنێ عەشایەری و خێڵەکیکانی خۆی لەگەڵ ئەوانی تری ناوچەکەیان بە زەبری هێز و هەڵکوتانەسەر ، نمونەمان ئەوەندە زۆر لایە باسکرنیان زۆر ئەخایەنێ و بابەتی ئەم باسە نیە،،،
بە ناو سەرۆکەکی هەرێم بە جێبەجێ کردنی یاسای سەرۆکایەتی هەرێم و ڕێگری لە دروستکردنی دیکتاتۆری بە"کودەتا" بزانێت ، ئیتر ئەبێ چ دەڵێکمان بە سەرۆکی بنەماڵەی دەستەڵاتدار لە هەرێم ئایندەکەی خۆش بێت… ئەم زاتە ئەیەوێت وا لە ئەوروپیەکان بگەیەنێت کە ئەوە (دکتۆر یوسف) بوو بە سواری چەن دەبابەیەک و دوو سێ کەتیبەی کۆماندۆی تایبەت و دەیان تۆپی هەر زۆر دووور هاوێژ ، ویستیان لە سلێمانیەوە بچنە هەولێر و دەست بەسەر پارلەمانا بگرن..! بەڵام بنەماڵە بە دیفاع کردن لە دیموکراسی و پاراستنی شکۆی ڕێزگرتن لە دەنگی هاوڵاتیان ڕێگری کرد لەو کودەتایە و توانیان سەرۆکی پارلەمان بەو هەموو هێزە زۆرەی لەگەڵیا بوو بگەڕیننەوە سلێمانی..!..! ئای لەم مەهزەلەیە و لەم موسیبەتەی بە هەی بنەماڵەیەکەوە توشی هەرێم بوە ، ..بۆ ڕێگرتن لە بەربەستەکانی بەردەم چەسپاندنی دیکتاتۆری بە یاسای دەنگی خەڵک بە"کودەتا" لە قەڵەم بەیت و بەوەشەوە نەوەستیت و وەک کەبونەوەیەکی سەری سوور ببورن سەری ڕێش بتەوە لە پارلەمانی ئەوروپا وا بگەیەنیت کە سەرۆکی پارلەمان کودەتای کردوە ! سەرۆکی بنەماڵە وا ئەزانە خەڵکی تریش لە گوێ ی ئوردوگانا نووستون و لە دونیا بە حاڵین..سەرۆکی دەستەڵاتی هەرێم بڕوای بە پارلەمانی هەرێمەکەی خۆی نیە بە ڕیفڕاندەم"کورسیەاندەم" ، بەڵام بە بەدەست هێنانی پشتگیری بە خۆی داوای هاوکاری پارلەمانی ئەوروپا ئەکا بە پەلە پروسکە ئەگاتە ،

ئەوە، ئەی حەزەری ئەوە ناکات ئەو پارلەمانەش لە بەلجیکاوە کودەتای بەسەرا بکەن، چونکە لەوە ئەچێت ئەو زاتە ترسی لە ووشەی” پارلەمان” هەبێت، ئیتر لە هەر شوێنێک بێت....

کاتی ئەوە هاتوە بنەماڵە و پارتی پاشکۆی چاک لەو ڕاستیە تێبگەن کە بەچی خەڵک ئامادە نیە دەنگ بات بە ڕیفراندۆمێک کە ئەوان بیبەن بەڕێوە، کۆمەڵانی خەڵک بە چ ئەقڵێک دەنگ بەن بە درێژە پێیانی دەستەڵاتی بنەماڵەیەک کە پارلەمانی دەزگای شەرعی دەنگدانی داخستوە و لە ئەوروپا ئەڵێت کودەتام لەسەر کراوە! هێشتا ڕیفراندۆم نەکراوە ئەیەوێت وا خەڵکی چەواشە بکات(دیارە بە حساباتی خۆی چەواشەی ئەکات..) جا ئەگەر بنەماڵە سەربەخۆیی ڕآ بگەیەنێت ڕەنگە ئەو کاتە سەرۆکی بنەماڵە لە پارلەمانی ئەوروپا بڵێت: گۆڕان نیازی وابوو بە ساروخی نەوەوی لێمان بات و بە موعجیزە رزگارمان بوو........

جوگرافیای سیناریوکانی پارتی و دیزاینی ڕیفراندۆمی تورکی ... بەختیار شارەزوری

والی میرنشینی زەرد و سەبەتەی دەوڵەتی عوسمانی .
بە هەر ڕوداوێک لەسەر ئاستی لۆکاڵی دەبێت بچینەوە سەر ئەو هێزانەی کە لە دەرەوە خۆیان بە میراتگیری ناوچە بچوکەکان دەزانن ، هێشتا جیهان فراوانخوازی تینەپڕاندوە بە تایبەت لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا ، بەم مانایە ئەوەی لە ناوخۆی باشوری کوردستاندا ڕوو دەدات جگە لە گەمەیەکی وڵاتانی زل هێزی ناوچەیی لە ڕێ ی وەکیلەکانیانەوە هیچی تر نیە ، جگە لە بەشکاری لەسەر زەمینی ئەمە هیچی تر نیە ، ئەگەر ئەمریکا بیەوێت هاوسەنگی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا دروست بکات ئەو دەبێت بچیتەوە سەر هەمان بەشکاری مێژوویی و تورکیا لەم جۆرە دەستەڵاتە دابماڵێ و دەستەڵاتێکی بە دژی زل هێزەکانی تیا بێت ، بە ئەوەی هێزێک هەبێت لە بەرامبەر ئەختەبوتەکەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا کە ئێرانە و سەر بە بلۆکی

□وسی□ هاوسەنگی بگێڕێتەو□ ، ئ□ب□ت ڕوسیا و ئەمریکاش تا ئاستێک ڕێکن لەسەر ئەوەی هاوسەنگی هێز بگەڕێتەوە بۆ ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ، کەواتە ئەمریکیەکان و ناتۆ پێویستیان بە تورکیا هەیە بۆ ئەم هاوسەنگیە (وەک بینیمان دوا وتاری ترامپ ناوی ئێرانی هێنا و ناوی تورکیای نەهێنا) بەڵام ئەم هاوسەنگیە چۆن دەبێت ، بە گۆڕینی ئەم حکومداریەی ئێستا ل□ تورکیا هەیە بە گولەنیەکان ، یان ئەردۆغانیەکان ناچار بکات بچنەوە سەر هێڵی بەرژەوەندی ڕێککەوتنی ڕوسی – ئەمریکی ، هەر لەم ڕاونگەیەوە ئەگەر لەسەر ئاستی ناوچەیی سەیر بکەین و فۆکس بخەینە سەر عێراق و باشوری کوردستان ئەوا دەبینین ناوەند بە دەست ئێرانەوەیە و هەرێمیش بەدەست تورکیاوەیە ، واتا ڕیکەوتنێک هەیە بە (کارت بە کارت) لە بەرامبەر ناوەندا هەرێم بدرێتە دەست تورکیا ، بەڵام ئەمە بۆ سەر ئاستی نێودەوڵەتی پێوستی بە سیناریو هەیە تا ل□ بەردەم هەڵبژرادنەکاندا بتوانن تەمەنێکی تر لە حوکمڕانی بدەنەوە بە یەکتر ، بۆ تورکیا هەرێمی زەرد وەک میرنشینێک لەسەر دەوڵەتی عوسمانی حساب دەکرێت و مەسعود بارزانیس والی ئەم میرنشینەیە ، ئەمەش وا دەکات تورکیا و ئێران ئەگەر لەسەر هەمو شتەکان ناکۆک بن ئەوا لەسەر هەرێمی کوردستان کۆکن و ڕێکەوتنнам□ی ستراتیژی لە نێوان تورکیا بە نمایندەی پارتی و ئێران بە نمایندەی یەکێتی هەیە ، بۆیە دەکرێت بزانین سنوری جوگرافیای سیناریوکانی پارتی تا کوێ دەڕوات ، ئەم جوگرافیایە بۆ سیناریو لە سنوری زەرد تێدەپەڕێت و سنوری سەوزیشی گرتوەتەوە ، بە گڵۆپی سەوزی ڕێککەوتنی تورکیا و ئیرانەوە ، دیزاینی ڕیفراندۆم دیزانێکە کە لە ئەنقەرەوە دادەڕێژرێت و ڕەزامەندی ئێرانیشی لەسەرە ، لە بەرامبەر دروست نەکردنی کێشە بۆ ناوەند کە لای ئێرانیەکان زۆر گرنگە ، هەر بۆیە بۆ ئەم جۆرە لە ڕیکلام ئێران یەکیتی خستوت□ ژێر باری ڕیفراندۆمەوە لە ڕێگەی عەبادیەوە پارێزگاری کەرکوک دەنێرێت ، تا تورکەکان لە ڕێگەی سونەکانەوە (بە تایبەت دوای موسڵ) کێشە بۆ ئێران دروست نەکەن ، جوگرافیای ئەم سیناریویەی پارتی بە دیزاینی تورکی و ڕەزامەندی ئێرانەوە کێشەی لە سنوری زەرد نیە ، بەڵکو دەیەوێت فراوانتر بێت سەراپا سنوری سەوزیش داگیر بکات ، ئەم ڕیفراندۆمە تەنها بۆ درێژکردنەوەی تەمەنی بارزانیە و هیچی تر ، دیزانی ئەم سناریویەش لە ئەنقەرەوە دەکرێت و بۆ ئەوەی بتوانێت پارتی و بارزانی وەک خۆی به□□□ت□وە ، چونکە لەسەر ئاستی بەرژەوندی گشتی تورکی ، تورکیا سودێکی زۆری لەم میرنشینە وەرگرتوە ، وە تا ئێستا والی میرنشنی زەرد بەردەوام هەمو هێلکەکانی خستوتە ناو سەبەتەی عوسمانیەوە ، دوای موسڵ هەمو عێراق دەخرێتە بەردەم هەڵبژاردنێکەوە ، بۆ ئەوەی پارتی بتوانێت

گەورەترین دروشم بەرێتە ناو ساحەی ململانێ ی هەڵبژاردنەوە ، دیزاینی ڕیفراندۆم و دەوڵەتیان بۆ داناوە ، تا بتوانێت هەمو شکستەکانی پێ بشارێتەوە ، هەر لە حکومەت و سەرۆکایەتییەکی ناشەرعی و فەشلی کەرتی نەوت و کارەبا و خزمەتگوزارییەکان و وە پارتی نەیتوانیوە وەک سەرۆکایەتی هەرێم سەرۆکایەتییەک بێت ببێتە هۆی ڕەزامەندی زۆرینەی هاوڵاتی و حیزبکان ، بگرە لە سنوری زەرد تێپەڕی نەکردوە ، هەر بۆیە دەبێت دروشمێکی گەورە بەکار بهێنێت تا وەک ماکیاج شکشت و ناشیرینییەکانی پێ بشارێتەوە ، لە ئیستا جوانترین ماکیاج ڕیفراندۆم و دەوڵەتی کوردیە ، ئەوەش دەزانین کە دەوڵەتی کوردی دەبێت لەسەر بنەمای زانستێکی سیاسی بیت و دەبێت پایەکانی دەوڵەتداری چەسپی بێت لە ڕوی (سیاسی و ئابوری خۆ بژێنی و ئاشتەوای نیشتمانی و حکومەتێکی دامەزاروەیی و سوپایەکی نیشتمانی) کە ئەمانە نین ئیتر چۆن دەتوانێت دەوڵەتی کوردی دروست بکرێت ، ئەڵبەت چی بە ئیران و چی بە تورکیا ئەگەر دەوڵەت سیناریویەک نەبێت بۆ بەرژەوەندییەکانی خۆیان ، هەرگیز ڕێگەیان نەدەدا هەر باسیشی بکرێت ، بەڵام لەبەر ئەوەی سیناریویەکە و هیچ لە پێگەی کوردی باشور ناگۆڕێت ، خۆیان دەڵێین ئەوە بکەن و ئەمەش ناو بەناو تۆزێ دژایەتیتان دەکەین هەر خۆیان پێیان دەکەن و هەر خۆشیان بە ڕاگەیاندن دژایەتی دەکەن ، ئەم دژایەتی کردنە سنورەکانی ڕاگەیاندن زیاتر نابڕێت ، ئا لێرەوە دیسانەوە بەم سیناریویانە دەچنەوە سەر ڕێکەوتنامەی ستراتیژی و جارێکی تر بەشکاریە و نایانەوێ پارتی بکەوێت ، چونکە لەو باشتریان دەست ناکەوێت ، ئەوەی دەمێنێتەوە بزوتنەوەی گۆڕانە ، کە شەڕی گۆڕان شەڕی پارتی و یەکێتی نیە ، بەڵکو گەورەترە لەوان و دەیەوێت شەری کۆتایی هێنان بە دابەشکاری بکات لەسەر زەمینی باشوری کوردستان ، دەیەوێت پایەکانی دەوڵەت لەسەر ئیرادەی لەکاڵە بێت و نەهێڵێت دیزاینەکەی لە تاران و ئەنقەرە بکرێت ، گۆڕان هەوڵ دەدات لە ڕێگەی بە نیشتمانی کردنی دام و دەزگا و سوپا و خۆبژێوییەوە ، پارتی و یەکیتی لە سوارەی حەمیدیەوە و بەسیجەوە بهێنێتە ژێر باری ئیرادەی خۆیی و لەوەوە بە تورکیا و ئێران و دنیا بڵێت ئا لێرەدا ئەم مێژووە ڕابگرن ، ئەو کات چی تورکیا و چی ئێران ناچار دەبن مامەڵە لەگەڵ واقع بکەن ، بۆیە هەمو سیناریوکان بە ئەوەیە بە دروشمی قەبەوە بەن و شکستەکانیانی پێ ماکیاج بکەن ، چونکە چی پارتی چی یەکێتی لەبەردەم ئەگەری کەوتندان لە هەڵبژاردنەکاندا ، خۆشیان ئەو ڕاستیە دەزانن ئەگەر پێشتر درۆ و دراویان پێ بوەت ، ئەم جارە ئەوەشیان پێ نەماوە بۆیە دەبێت سیناریویەکی گەورەیان پی بێت تا بتوانن درێژە بە ڕێکەوتنامەی ستراتیژی و دزییەکانیان بدەن

و جارێکی تر ڕو بە ڕوی گۆڕان ببنەوە ، بەڵام ئەوەی گرنگە هاوڵاتی پشتی کەوالیسەکان دەبینێت و دەزانێت لەسەر شانۆ ئەم دروشمانە ماکیاجن بۆ درێژکردنەوەی جوگرافیای سناریوکانی پارتی و دەیانەوێت والی میرنشینی زەرد هەمو هێلکەکان بخاتە ناو سەبەتەی دەوڵەتی عوسمانیەوە بە گڵۆپی سەوزی ئێرانییەوە .

گۆڕان و پارتی ” ڕیفراندۆم و کورسی … فەرەیدون کونجرینی

تا ئەم ساتەوەختە بزوتنەوەی گۆڕان هیچ هەڵەیەکی سیاسی ناوخۆیی و دەرەکی ئەنجام نەداوە، هەمیشە راستگۆیانە لەبەرەی گەلدا هەنگاوی ناوەو هاوڕاو هاودەنگی خەڵکی مەدەنی بووە، تاکلایەنە پشتیوانی لەتەواوی فەرمانبەران و مامۆستایان و خەڵکی هەژار کردوە، ئاشکرایە گۆڕان جێگەی متمانەیە، لە سەرەتای کاری سیاسی و بەشداریکردنی لە حکومەتدا هیچ گەند□ی□کی لەسەر تۆمار نەکراوەو خەڵکیش ناڕەزایی دەرنەبریوە دژ بەم بزوتنەوەیە، بەڵکو ئەوە پارتیە زۆرینەی هاونیشتمانیان و نوسەرو لایەنەکان رەخنەی لێ دەگرن و خۆپیشاندان ئەنجام ئەدەن و لە تۆڵەی خراپ بەکار هێنانی دەسەڵاتیان بارەگاکانیان دەسوتێنن .

تەوەری ڕیفراندۆم قسەی زۆر لەسەرکراو ئاشکرایە کە سەرۆکی پارتی لەپێناو مانەوەی خۆیی و متەمانەی لایەنگرانی و ناووناوبانگی پارت و بنەمالەکەی پێداگیری دەکات و دەڵێت دەبێت بکرێت ڕیفراندۆم ، لە 65٪ی مەبەست لە ڕیفراندۆم پەرتەپۆشکردنی تاوانی کوتەتای 12ی ئۆکتۆبەرەو دەرکردنی وەزیرەکانی گۆڕانە ئەمەش نەك بە ڕیفراندۆم بەڵکو بەزیندانی کردنی هەتایی سەرۆکی پارتی و ئەوانەی هاورای بون پەرتەپۆش نابت چونکە ئەمە یەکێکە لە تاوانە هاوشێوەی دیکتاتۆرەکان کە لە ساڵی 1933 لەولاتی ئەڵمانیا لەسەرەتای دەسەلاتی ئادۆلف هیتلەر ڕویدا” کودەتای عەبدولکەریم قاسم لە ساڵی 1958 ساڵی 2016 ئەردۆگان دەیان پەرلەمانتاری کوردی ناردەوە بۆ مالەوەو سەرۆکی هەدەپەی زیندانیکرد، سەرۆکی پارتیش هاوشێوەی دیکتاتۆرەکان کرداد□کات و ئایندەکەی هەرەس هێنانە.

شەرمە بۆ سەرۆکێک بەوجۆرە بێتە سەرکورسی دەسەڵات.! دەیەوێت بەناو سازانی نیشتیمانی و لێک گەیشتنی بەرنامەکاری ئایندەو سەربەخۆی کوردستان، چاوبەستمان بکات و بڵێین دەبێت داوای لێبکەین و ڕازیبێت بۆمان بکات. قبوڵ بفەرموێت بە مانەوەی لەسەرتەختی شاهانە و دەسەڵاتەکانی، ئەمەیا دەبێت لەبیر بکات هیچ کام لە پارتەکانی ناو ئۆپۆزسیۆن داوای لێناکەن و ئیدانەی دەکەن بۆ ئەم کارە بەڕاستی قێزەونە، گەر خۆشی مەمنون دەبێت و دەپاڕێتەوە بۆ ئەوەی بیکەنەوە بە سەرۆک دەبێت لەوە بگات کە دەچێتەوە بەردەم یاسا و پەرلەمان و دەنگدەرکانی، ئەو گوێی خۆی لێخەواندو گرنگی بە دەنگدان و هەڵبژاردن نەداو هیچ ئامادەسازییەکی بۆ نەکردو خۆی کردوە بەتەوق بەملمانەوە و دەشڵێت ئیتر چارەم کەن. بەڕاستی پیاوێکی کاڵفام و گێژ دراو و پفکراوە بە وەهم و خەیاڵدانی کاسەی سەرۆک.!

بەهۆی ئەم ئارامیەی بزوتنەوەی گۆڕان و سەرۆکی پەرلەمان و وەزیرەکان ئەنجامی ئەدەن لەوەرزێکی ئەوها قەیراناویدا کارێکی باشەو کۆمەڵگە توشی نەهامەتی دوبارە بونەوەی جەنگی ناوخۆ نەبونەوە” خۆ ئەگەر بزوتنەوەی گۆڕان لایەنێکی توندڕوو لەپێناو دەسەلاتیاو ل□ بەرژەوەندی حیزبەکەیدا کاری بکردایە! جەنگی ناوخۆ دوپات دەبوەوەو هەڵەکان دوپات دەبونەوە، کە ساڵەهای ساڵە خەڵکی هەرێمی کوردستان پێیانەوە دەناڵێنیت و، بووە هۆکاری دواکەوتنی ئاستی شارستانی دەیان ساڵە

هۆکاری سەرەکی کێشەکان کە پارتی ئەنجامی داوەو بۆتە کێشە خراپ بەکارهێنانی دەسەڵاتە کە لەژێر دەستی دوو پارتی خۆسەپێنەردایەو، دەسەڵاتی حیزب لەبڕیارو یاساکانی حکومەت خاوەنی هەربڕیارێکەو جڵەوی خۆیان بەئاشکراو تاکڕەوی ئەنجام ئەدەن. لەهەمان کاتدا هاوڵاتیان بەئاگان ئەمەش دەبێتە لە دەستدانی دەسەڵات و، خەڵك خاوەنی بڕیاری هەر هەڵبژاردنێکە. لای زۆرینە ئاشکرایە ئەم نەخشە هەڵەی پارتی ڕووخانی کۆتایی دەبێت و حوکمی تاکڕەویی شکستدێنێت و لەگەشەی سیاسی دەکەوێت بەوەی بزوتنەوەی گۆڕان راستیەکانی بۆ هاوڵاتیان ئاشکرا کردوە کە لەماوەی 24 ساڵی رابوردودا چەندیان دزیوەو چەندیان بەخشیوەو زیاتریان بەتاڵان فرۆشتووە لە سامانی سروشتی هەرێمی کوردستان بەگومرکە سنوری و ناوخۆیەکانەوە.

پلان و کودەتای پارتی نەخشەڕێگایەکی تۆکمە سیاسی داڕشتبو لە 12ی ئۆکتۆبەرو □□زانی دوای□’ ب□م پلانە توانی خەڵکی بێزارکات و ناڕەزاییەکان بەرزتر لە رابوردو دەرب□□ن و بارەگاکانی خۆی کردە

قوربانی و ڕەوشی خۆی بۆ خەڵك شلکرد تا بسوتێندرێن و تەقینەوەکان بە ئاراستەیەکی جیاوازدا فراوانبن، بێگومان ئەوەی پارتی دیموکرات مەبەستی بو بزوتنەوەی گۆڕان لەکەدار بکات و لەنێو خەڵکدا بچوکی بکاتەوە و بەوجۆرە پلانەی دایڕشتوە تا لەنێوخشەی بەرێت و دەسەڵاتی سیاسی لێ بستێندرێتەوە.

پارتی هەشتا کاتی بەدستەوەیە لەم گەمە سیاسیەی ئەنجامی ئەدا کەلەپلانەکەیدا بەردەوامەو ویستیەتی بە ئەو مەبەستەی لە گۆڕەپانی سیاسیدا بمێنێت" بەهەی هەمو ئەوتاوانانەی ئەنجامیداوە دەستبەرداری دەسەڵات نابێت یان جەنگەکی ناوخۆیی بەرپادەکات لەپێناو کورسی و دەسەڵات.

هەوڵەکانی پارتی و " وەبیرخسنەوەی 12 ی ئەکتۆبەر ؛
1- ڕۆژی ڕێگیری سەرۆکی پەرلەمان لەپردە بقۆزێتەوە بەوەی چاودێرو پاسەوانەکانی سەرۆکی پەرلەمان تووڕە بکات و سوربن لەسەر چونیان بۆ هەولێر تا لەوێوە جەنگی ناوخۆ دامەزرێنن.
2- موچەی فەرمانبەرانیان زیاتر لە پێنج مانگ تێپەڕاندو تووڕەیی ماموستایانیان گەیاندە ئەوەی خەڵکی مەدەنی بەژێنە سەر شەقام، ئەوە بو خۆپیشاندان ئەنجامدراو تووڕەیەکان گەیشتنە ئەو ئاستەی ناوچەی قەڵادزێ و ناوچەکانی شارەزوری گرتەوە، بەڵام بزوتنەوەی گۆڕان هۆشیارانە کاری سیاسی خۆی بەڕێوە کرد.
3- پارتی هەمو هەوڵێکیداو خەڵکی بەزارکرد تا بزوتنەوەی گۆڕان تووشبکات و پشتیوانی هاوڵاتیانبەت و خۆپیشاندانەکان بگوازرێتەوە هاوشێوەی 17ی شوبات و ڕۆژانی دوای بەردەوامبێت تاهەمان هەزبردن بە گردی زەرگەتە لە 2011دا دوپات بێتەوە و بزوتنەوەی سیاسی گۆڕان دامالێت لە دەسەڵات و ناوچەکانی هەرێمی کوردستان .
بچنەوەنەوە هەولیرو خاوەنی نەت و بەیاری خۆتانبن تا متمانەتان لای هاولاتیان بمێنێت، وەبەچونەوەی سەرۆکی پەرلەمان و گەرانەوەی وەزیرەکان گۆڕان لوتکەی دەسەلات دەپەکێت و دەبێتە هەزی سەرەکی سیاسی.

لەگەڕانەوەتان بۆ هەولیر و مەبەستان

١/ پرسی سەرۆکایەتی هەرێم کەتابکرێت و پەرلەمان ئەرکەکانی راپەڕێنێت تا هەڵبژاردنەکانی داهاتو، ئەم پرسە هەکاری سەرەکی کێشەکانەو دەبێت یەکلابکرێتەوە، هەروەکو ڕۆژی 25 حوزەیرانی 2015 پەرلەمانی کوردستان خوێندنەوەی یەکەمی بۆ هەموارکردنەی چوار پێڕۆژە یاسای سەرۆکایەتی هەرێم کرد دەبێت لەوێوە ئەم بابەتە

زیندوبکرێتەوە و سەرۆکایەتی پەرلەمانی هەرێم کاربکات بۆ هەموارکردنەوەی پۆستی سەرۆکایەتی و دەسەڵاتەکانی کەمبکرێتەوە، بەو یاسایە بەشداری هەڵبژاردنەکانی داهاتوی هەرێم نەبێ کە ئێستا کاری پێ دەکرێت.

2- گەڕاندنەوەی ئەو پارانەی ڕەوانەی بانکەکانی دەرەوە کراوە بۆتایبەت داهاتی کۆمپانیاکانی حکومەتی ناوەند کە دوای هێرش و پاش چۆڵکردنی داعش لەوناوچانە کەوتنە ژێر دەسەڵاتی پارتی کە بەمەبەستی گەندەڵی هەژماردەکرێ لەکاتێکدا داهاتەکەی نەگەڕێندرێتەوە بۆ وەزارەتی سامانە سروشتیەکان و وەزارەتی دارای .

/٣ وەزیرەکانی گۆڕان بە هەمان بەردەوامی داکۆکی لەسەر سامانی گشتی و بنەبڕکردنی گەندەڵی بکەن و بوێرانە تاخێیان لە دڵەڕاوکەی خەڵك یەکلابکەنەوە و هاوشێوەی ڕۆژانی بەر لە 12ی ئۆکتۆبەر تێبکۆشن، و لەپرسینەوەی تەواو بکرێت بۆ تایبەت خەرج کردنی پارە لە غیابیاندا.

/٤ دوابەدوای گەڕانەوەی سەرۆکی پەرلەمان، ئامادە سازی بکرێت و لەلایەن پەرلەمانەوە بەزۆرینەی دەنگ دادگایەکی نیشتیمانی دابمەزرێت بۆ لەپرسینەوەی تاوانی گشتی و گەندەڵی و ئەکتیڤ کردنەوەی سەرجەم دادگاکانی هەرێمی کوردستان، بۆ ئەم پرۆسەیە، لەناو پەرلەماندا هەڵبژاردن بکرێت دادوەری راستەقینە هەڵبژێردرێت بۆ سەرۆکی دادگای گشتی لە هەرێمی کوردستاندا .

/٥ وەزیری دارایی هەرێم راستەوخۆ سەردانی ئیبراهیم خەلیل بکات و تەواوی داهاتی ئەو دەروازەیە لەژێر چاودێری لیژنەی دارایدا بێت و لەدەستی حیزبدا نەبێت کە بڕی داهاتی ڕۆژانەی پتر لە یەك ملیۆن دۆلارە.

/٦ خۆسازدان و ئامادەکاریەکانی هەڵبژاردنی 2017 نەخشەڕێگای بۆ بکرێت و لەکاتی دیاری کراوی خۆیدا ئەنجامبدرێت.

فەرەیدون کونجرینی

گەشمەرگی فەرماندە ئازادی حەمەگەمحان... دڵشاد تاقانە

مەگەم مێژوو بتانی وێنای ئەو کەڵەپیاوە بکێشی دەنا هیچ گۆتە و پێنوسێک ئادگاری تەواو ناکات… پیاوێک لەسێبەر و زۆرپێکراوی هەرگیزنەزان، هەڵکەوتەیەکی دبلۆماسی لەکام پلە و پایەبا هەرڕێبەر و ڕاوێژەربوو، مامۆستای پەیوەندی و هەواڵگری، پێشمەرگەکی لێوەشاوەی بۆ سەڵەمینەوە بوێر و سزادەری هەردژەکوردێک ئەگەر نازانم کوێی کێش بی! فەرماندەیەک لەبەرێوەبردن و ئامانج ئانگێو.

مرۆڤناسی..
سەرناس و چاوناس، دەیتوانی زۆر بەئاسانی بتخوێنێتەوە، کلیلی دەروازەکانی لەڕوانینێکدا دەگرتەوە. چاوەڕەشەکانی زۆر قول و تیژبین، پرچە لوول و بەگروازەکەی چەندان دەوری سەردەمی دی بوو، زۆرکەم تێدەکەوت هەمیشە بەئاگابوو. ڕاکێشەر بەئەندازەیەک لەدیتنێکیدا وات دەزانی دەیان ساڵە دەیناسی چونکە خاکی و سادە لەبلیمەتیدا.

قسەزان..
گفتولفتی شیرین تەوەرێکە لەکاڵکاڵەی کەسایەتی کاک ئازاد دەیان و سەدان ڕێچکەی لێکۆڵینەوە هەڵدەگرێ، کەسەکی قسەزان و بێواپێهێنەر زۆربەئاسانی تێیدەگەیاندی. پشی درێژی گفتوگۆ لەمەنگاویدا دەیخولاندیەوە بۆ ئەوەی ئازارت بدا بەخۆبەزلزانی یان پشتگوێخستن و شەرگەی دەروونی. وەک هەڵۆیەک لەچنگی بەڵام بۆ ئازار و خۆشەویستیەوە گەمەی دەکردی نەیدەڕەنجاندی. هەموو کەسێکی پێویست بوو، هیچ کەسی وەلانەدەنا، دەتوانی برێی جێکەری هەموو پێڕێکی توانامەندی بوو، لەڕستەیەکدا دۆست خۆشیان دەویست دوژمنیش لێی تۆقی بوون.

چاخانەی حەمەگەمحان..
چایخانەکەی بابی پێگەیەنەری سەرەکی کەسایەتی و تیکەڵ بوونی بەردەوامی بەخەڵکی بوو لەلاویەوە ببووە ئەلبومی برادەرایەتی و زۆرینەی دەناسی. ئەو چاخانە مەکۆی دەیەها شاعیر و سیاسی و ناوداری شاری کۆیە بوو کەس نیە لەوێوە تەلەفزیۆنی لەسەرەتاکانەوە تەماشا نەکردبی، شەوانە بەدیار ئوم کەلسومی عەرەبی ئێشکی نەگرتبی، زرینگەی چای خەست و شرقەی دۆمینەی گێ لێ نەبووبی، لەگەڵ

ئاوی بەفراو یا ماستاوی خەست بەجامی فافۆن فڕێنەکردبی لێوەکانی پێ نەتەزی بی!

بیتوڵن..
لەژێر پێی دەلەرزی، کێ هەبوو لەناوەڕاستی هەشتاکان سەرتیپی دەشتی بیتوڵن بکا لەگەڵ جێ و جانەوەری خۆڕەکیەتی ئاغا و مسکێنی ئەوێ هەڵبکا؟ بەقەرد نەترسێ و سەرچیخ هەموو چێنێکدارەکان بریندار بکا! هەموویان کەوی لەقەفەزی خۆیدا لەباڵیەتی بخات. تیپی 99 ی بیتوڵن بەفەرماندەیی خۆی جێگە و پێگەی مێژوویی خۆی وەرگرت لەمێژووی پێشمەرگایەتی دەتوانین بڵێن: سیاسیترین سەرتیپ بووە. لەسەر دەستی دەیان و سەدان کادیر و پێشمەرگە پێگەیین. ئەوێ ڕۆژێ لەبەرچاومان مامۆستایەکی پێشمەرگەیی، ورەیەکی جەربەزە و خۆڕاگری، پێشەنگێکی دانوستانکاری کارامەی هەل نەتەرفێن بوو.

سەرکردایەتی..
پێکهاتەی خودی کاک ئازاد فەرماندەیی بوو هەرلەسەرەتاوەش تیشکەکانی بڵاوبوو، ئەوانی سەرەوە باشتر هەستیان پێدەکرد، ڕێگری لێدەکرا دەنا لەزۆرانێک ئەندامی سەرکردایەتی و مەکتەب سیاسی ئەوێ ڕۆژێ لێزان و بەتواناتر بوو دەکرا ئەوانێک شاگردی بن و لێی فێرببن. نرخی پێشمەرگەی لەلابوو دەکرێ بڵێین: باب و برای هەرەزۆری بوو. هەمیشە لەئاپۆرای پێشمەرگەدا بزردەبوو نەت دەناسیەوە کە فەرماندەیە.

ڕێکخستنی ناوشار..
کاتی نیوەی دووەمی حەفتاکان کاک ئازاد کارمەندی بەڕێوەبردن بوو لەدواناوەندی کۆیەی کوڕان. ئامێری تایپی چاپکردنەکەی بەکاردەهینا لێ نوسینی بڵاوکراوەکانی شۆڕشی نوێ ئەوجا بەڕۆنیۆیەکە چەندین نموونەی لێدەگرتەوە لەبنە گونیەکی دەیبرد و دابەشی دەکرت بەسەر ئەندامانی ڕێکخستن تەنانەت لێشارەکانی هەولێر و ڕانیە و سلێمانیش دەناردرا چونکە تایپی چاپ کەم و دەگمەن بوو ڕژێمی ئەوسا چاودێری لەسەر دانابوو. زۆر نەترس و بەهیمەت و بوێربوو لەو ڕۆژانی ئەنگوستەچاوەدا ئەو هەمیشە چرای شۆڕشی نوێی دەدیت و هەڵکاری چراکان بوو.

جەمەدانی لەمل..
جەمەدانی لەمل بوو یان دەیکردە دەمامک. کەس نەیدەزانی شەوێ لەکوێ و کام ژوور دەخەوێ! هیچ لاملیەکی نائاگایی نەدەکرد، لێ هەموو گچکەئەگەرێک ئامادەباش و چاوەڕوانکار، زیت و زرینگ. لەهەموو پێچ

و کەلێک ڕەوان ئاوادەبوو. هیچ شوناسێ جێ پێی پێ هەڵنەدەگیرا، مانگی شەو و ڕۆژی ئاسمان بوو.

دڵشاد تاقانە

با ئیتر جیا بینەوە … سەباح شێخانی

بیری سەربەخۆیی و دامەزراندنی دەوڵەتی کوردی، بە درێژایی دیرۆکی شۆڕشەکانی کوردستان، بووەتە دروشم و ئامانجی نەتەوەی کورد و شتێکی تازە نییە، هەنووکەیش پرسی کورد لەسەر ئاستی هەموو کوردستان جۆرێك لە جووڵە و ئەکتیڤبوونی بە خۆیەوە بینیوە. ئەو دەرفەتە زێڕینەی کە سەرۆکی هەرێمی کوردستان بۆ سەربەخۆیی و دەوڵەتی کوردستان ئاماژەی پێدەکات، دەرفەتێکی لەبارە، خۆزگە هەموو کوردستانی گەورەی دەگرتەوە، بەڵام لە ئێستادا ئەم دەرفەتە تەنیا بۆ باشووری کوردستانە، ئەگەر سەرنجی بارودۆخی کوردستان بدەین بە روونی هەست بەوە دەکەین و دەبینین سەرۆکی هەرێمی کوردستان ڕابەرایەتی پرۆسەی سەربەخۆیی دەکات و کاریگەرییەکی زۆر گەورەی لەسەر بەنێودەوڵەتی بوونی پرسی کورد هەیە، لەسەر ئاستی هەر چوار پارچەی کوردستانیش هیچ سەرکردەیەکی کورد نییە، هێندەی جەنابی مسعود بارزانی لە سەر ئاستی نێوخۆیی و نێودەوڵەتی بەهێز بێت، دەکرێت بڵێین وجوودی بەڕێز مسعود بارزانی فاکتەرێکی بەهێزە بۆ ئەکتیڤبوونی پرسی کورد، لێدوان و هەوڵەکانی جەنابی سەرۆك مسعود بارزانی، لەپێناو سەربەخۆیی کوردستان خوێندنەوەیەکی واقیعییانەیە بۆ ڕەوشی سیاسی کوردستان، عێراق، ناوچەکە و خستنەڕووی چارەسەری گونجاوە بۆ پرسەکان، بە تایبەت پرسی ڕیفراندۆم بۆ ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی کوردستان، ئەم هەوڵانەی سەرۆك بارزانی لەم کاتەدا بایەخی زۆری هەیە، ئەمڕۆ کە بە سەردەمی ڕزگاری و ئازادیی نەتەوە چەوساوەکان لە ژێردەستەیی و دیکتاتۆرییەت ناسراوە، کاتی ئەوەیە بە شێوازێکی ئاشتیانە، دوور لە هەموو ئاریشە و کێشەیەك، جیابوونەوە ڕابگەیەنین، بە جیابوونەوەمان لە ڕووی یاساییەوە پرسی کورد دەچێتە قۆناخێکی دیکەوە، نابێت پرۆسەکە

لەبەر هیچ هۆکار و بیانوویێك دوابخرێت، هەنووکە هەلومەرجێکی هەرێمی و نێودەوڵەتی، هاوکات دەرفەتێکی گرنگ بۆ کورد دروست بووە و نابێت لەدەست بدرێت. من لەوە نیگەرانم ئەگەر پێش کۆتاییهاتنی شەڕی داعش سوود لەم دەرفەتە وەرنەگرین، ئەو هەڵوێستەی کە سەرکردایەتی کورد و شەقامی کوردی لەهەمبەر سەربەخۆیی دەینوێنن مافێکی یاسایی و دەستووری تاك بەتاکی کوردستانیانە، مانەوە لە دەوڵەتێك کە ڕێز لە مافی هاونیشتیمانیانی نەگرێت و پارێزگاریان لێ نەکات، شایەنی مانەوە نییە، بەڵکو جیابونەوە لێی، بەر لەوەی ماف بێت، ئەرکێکی ئایینی و نەتەوەییە، وەك کورد هەر لە سەرەتای دروستبوونی دەوڵەتی عێراقەوە (1921) تا ئێستا، مێژوویەکی تاڵ و ڕابردوویەکی پڕ لە ناخۆشیمان لەسەر خاکی عێراقدا هەیە، لەبەرئەوە با ئیتر جیا بینەوە.

هاوڕێی هەمیشە بۆ باوەڕ ... شیعر : ایرج جنتی عطائی ... پشکۆ ناکام

ئاواز : فرید زولاند......
ووتنی: داریوش اقبالی..

(پێشکەشە بە ڕۆحی پاکی شاعیری شەهید "بەرزان عوسمان" ی هاوڕێم ،کە زۆر حەزی
لێ گوێگرتنی ئەم گۆرانییە ئەکرد و بە سەدان جار پێکەوە گوێمان لێگرتوە..............

ئەی بێدەنگی هاتوی هاواری من
تۆ ڕۆژگاری خۆت تێکشاند......
ئەی چرای میهرەبانی
بۆ تاریکایی شەوانم
ئەی شرۆڤەی حەقیقەت
بۆ ساتەکانی نیگەرانیم

کە شەوت لێبردم،،
منت گەیاندە خۆر….
گەر لێرەیت یا لێرە نیت
وەک"تەکیەگا"ی منی
بۆ منێکی غەریب
تۆ داڵدەدەری ڕۆحمیت

.…………..

هاوەڵی هەمیشە بە باوەڕ
تۆ بڕۆ..سەفەر سەلامەت
غەمی منت نەبێ،
کە دوور بوونت بوە بە عادەت
سەرچاوەی هەموو عاتیفە و سۆزم
شیعری من لە تۆوە ڕۆحی گرتوە
ڕەگی ووشک بووی "بوون" ی من
لە تۆوە خوێن ئەگرێ…
گەر بە "تۆ "وە پەیوەستم
گەر بە تۆوە "ڕۆح"م "بوون"ی هەیە
لەو ساتە گرنگتر نا بێ
کە بویتە مایەت"بوون" ی من

..…………………

شەو..شەوی سەفەر بو
لە کۆڵا نە تاریکەکا نا
ئەو ساتەی سێبەری هەر کەسێک بو
کە گەیا نمیە تاریکی
ئەو ساتەی هەر سانیەیەکی شەو
ئاگردانی "ترس"م بو
ئەو ساتەی زامی خەنجەری دۆست
باشترین "بەرگ" م بو
تۆ، بەدەستی میهرەبانی
زامەکەت ساڕێژ کرد..
لە ڕوونا کی دوایت
و
پەردەی شەوت دڕاند..

....

هاوەڵی هەمیشە بە باوەڕ
تۆ بڕۆ سەفەر سەلامەت
غەمی منت نەبێ
کە دوور بوونت بوە بە عادەت

....

ئەی هەڵهاتنی یەکەم دۆست
تۆ ، ئەی دوا هاوڕێم
..سەفەرت خۆش..
ئەی تاقە هاوەڵی من
شوێن مەبەستت هەر کوێیەک بێ
لە هەر جێیەکی دونیا بی
ڕۆشنایی سنووری "گوڵاڵە"
ساتە وەختی دەرکەوتنی تۆیە...

....

یادت باش، کە دڵت
قەڵغانی بەردەم " بەڵا" کانم بو
...تەنیا دەستی تۆ
هاوڕێ ی
دەستی سارد و سڕی من بو
هاوەڵی هەمیشە بە باوەڕ
تۆ بڕۆ، سەفەر سەلامەت
غەمی منت نەبێ
کە دوور بوونت بوە بە عادەت
...بوە بە عادەت

،،
لە فارسییەوە بە کەمێک دەستکاریییەوە
پشکۆ ناکام
تەمموز/2017